

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra občanské výchovy a filosofie

Bakalářská práce

Adopce afrických dětí - projekt pomoci na dálku

Adoption of African children – project of remote support

Autor práce: Nikola Korešová

Vedoucí práce: Mgr. Markéta Dvořáková

Praha 2013

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.

Poděkování

Děkuji vedoucímu své práce Mgr. Markétě Dvořákové za cenné rady a připomínky k textu a pracovníkům organizace Centra Narovinu za spolupráci.

Anotace

Bakalářská práce na téma Adopce afrických dětí – projekt pomoci na dálku pojednává o velice populárním tématu dnešní doby – sponzorství dětí na dálku v rozvojových zemích. Popisuje tento způsob charitativní pomoci. Uvádím několik vybraných organizací, díky kterým mohou čeští dárci přispívat na vzdělávání dětí a tím i zlepšení životní úrovně zemí třetího světa. Vyzdvihuji občanské sdružení Centrum Narovinu a rozebírám konkrétně jejich projekt Adopce afrických dětí – projekt pomoci na dálku. Práce obsahuje rekapitulaci vývoje, současný stav a podstatu projektu. Pomocí porovnání zemí Keni a Litvy, ukazují cíle a možnosti tohoto charitativního programu. V závěru shrnuji pozitiva a negativa projektu. Hlavní ideou mé práce je dát možnost zasvěcení zcela neinformovaným lidem.

Annotation

This Bachelor's Thesis entitled Adoption of African children – project of remote support treats a current and very popular topic which is distant child sponsoring. It aims to describe this way of charity and presents selected organizations which enable Czech donors to help children gain education and thus improve the standard of living in third world countries. The Thesis pays special attention to Centrum Narovinu and scrutinizes its project called Adoption of African children – project of remote support. Moreover, it deals with the development, current state and subject-matter of this project. By comparing the respective conditions in Kenya and Lithuania, different aims and overall potential of this charity project is demonstrated. The conclusion then summarizes positive and negative aspects of the project. The major objective of this Thesis is to spread the awareness of child sponsoring among the uninformed public.

Obsah

ÚVOD.....	7
1 Historie „v kostce“	10
2 Vymezení pojmů	11
2.1 Charita	11
2.2 Vzdělávání.....	11
2.3 Chudoba	11
2.4 Adopce	11
2.5 Adopce na dálku®	12
2.6 Adoptivní rodič	12
3 Adopce afrických dětí - projekt pomoci na dálku	13
3.1 Vznik a vývoj projektu.....	13
3.2 Výběr dítěte	14
3.3 Proces a ukončení projektu	16
3.4 Využití finančních prostředků.....	19
3.5 Cíle projektu.....	20
3.6 Osobní setkání rodičů s adoptovaným dítětem	21
4 Centrum Narovinu	24
4.1 Popis organizace.....	24
4.2 Projekty organizace	25
4.2.1 <i>Projekty realizované v Keni</i>	25
4.2.2 <i>Projekty realizované v České a Slovenské republice</i>	27
4.2.3 <i>Projekty realizované v České republice a Keni</i>	27
5 Podobné projekty v České republice zabývající se adopcí na dálku	28
5.1 Arcidiecézní charita Praha	28
5.2 Pro-Contact	29
5.3 Humanitas Afrika	30

5.4	Humanistické hnutí	30
6	Cílová místa – Keňa a Litva	31
6.1	Keňa	31
6.1.1	<i>Ekonomický a sociální charakter země</i>	31
6.1.2	<i>Vzdělávání</i>	34
6.1.3	<i>Skutečná pomoc v Keni</i>	36
6.2	<i>Litva</i>	38
6.3	Porovnání Keni a Litvy	39
7	Hodnocení projektu Adopce na dálku®	41
7.1	Pozitiva.....	41
7.2	Negativa	43
8	Vlastní adopce na dálku – Gordon Otieno Kaundo.....	45
	Závěr	48
	Použitá literatura	50

ÚVOD

Vzhledem k tomu, že typ mého humanitního studia, skýtá poměrně široký tematický okruh pro výběr témat na bakalářskou práci, jsem při zvažování tématu své závěrečné bakalářské práce, narazila na témata solidarity, adopce a různé jiné druhy sociální pomoci. Zcela určitě mě nejvíc oslovilo téma adopce dětí na dálku. Proto jsem se o tento problém a o tuto činnost začala zajímat za pomoci mě všech dostupných pramenů. Bližší seznamování s tématem probíhalo za pomoci internetu, který je nosným zdrojem informací v okruhu této činnosti. V souvislosti se získanými poznatky jsem začala osobně navštěvovat tyto charitativní organizace a chtěla se co nejvíce zasvětit, pokud možno, do všech problémů a spojitostí související s adopcí na dálku®, jako takovou. Mnohdy jsem byla zaskočena konkrétními případy a příběhy samotnými spojenými s adopcí na dálku®. Velké množství potřebných dětí z celého světa staví aktéry, případné adopce, před značný počet problémů a tím zvyšuje obtížnost výběru konkrétního dítěte. Samotný výběr ještě ztěžuje i počet nadací, velké množství zahrnutých zemí a v neposlední řadě se mnohdy liší, i když ne zásadně, programy a projekty jednotlivých organizací. V České republice existuje více jak 19 organizací, které se tím zabývají a jejich kvalitu je nutné porovnávat.

Již při prvních kontaktech s problémem adopce na dálku®, jsem zjistila, že k tomuto tématu schází zcela ucelený přehled o celkovém počtu všech organizací, zabývajících se touto činností v České republice. Nenalezla jsem žádný zdroj, který by mi dopomohl tuto informaci dohledat.

Vybrala jsem pět konkrétních center, které se touto problematikou zabývají. Můj výběr byl pouze náhodný a nijak specifický. Mnou vybrané organizace měly své internetové stránky přehledné a snadno jsem v nich našla informace, které jsem potřebovala.

Při mé osobní návštěvě v jedné z organizací, jsem na dotaz ohledně adopce na dálku®, byla odkázána na jejich internetové stránky, kde se dozvím vše potřebné. Proto jsem usoudila, že více osobních návštěv v dalších nadacích není potřeba a vše lze řešit pomocí internetu.

Každá organizace vydává své výroční zprávy, kde se dozvíme vše, co se událo a proběhlo v témže roce. Jsme seznámeni s novými či ukončenými projekty, jsou předloženy fotografie z návštěv zemí, v nichž je prováděna adopce na dálku, z workshopů nebo srazů adoptivních rodičů. Dále nám uvádějí nové skutečnosti ohledně adopce na dálku®, kolik nových dětí bylo adoptováno nebo naopak, kolik dětí úspěšně dokončilo školní docházku. Výroční zprávy bývají velice pestré, obsažné a poskytují ucelený přehled o celoroční práci organizace. V této souvislosti dokonce mohou vydávat i svá periodika – Bulletin¹. Tyto Bulletinů bývají převážně v elektronické podobě, a pokud zainteresovaná osoba projeví zájem, může si nechat Bulletin pravidelně zasílat na svou emailovou adresu, aby byla dostatečně informována o aktuálním dění v nadaci.

Abych poukázala na rozdíly mezi sociálními poměry různých zemí, kde probíhá projekt adopce na dálku®, vybrala jsem si země Keňu a Litvu. Tyto země leží na tzv. ‚protipólech‘. Africkou Keňu, z toho důvodu, že je nejenže hlavní zemí organizace Centra Narovinu, ale také proto, že ze všech zemí, kde se adopce na dálku uskutečňuje, je mi nejbližší. Mé sympatie získala také i díky knize Corinne Hofmann ‚Bílá Masajka‘. Přečetla jsem několik článků o tvrdém životě obyvatel, zvláště dětí, v této zemi. Proto má volba pro adopci na dálku® padla právě na dítě z Keni.

Na druhé straně stojí překvapivě evropská země – Litva. Překvapivé je právě to, že ač zdánlivě ‚civilizovaná‘ země má přesto takové sociální podmínky, že získala pozornost organizací, zabývajících se adopcí na dálku®.

A právě proto jsem si na porovnání životní úroveň zvolila tyto dvě země, přestože jsou paradoxně nesrovnatelné ve svých sociálních podmínkách a zázemí. Porovnání dvou afrických zemí by zcela určitě nebylo tak rozdílné, jako zemí z Evropy a z Afriky.

Ve své práci se snažím co nejvíce přispět a přiblížit k řešení všech otázek spojených s adopcí na dálku®. Kladu si především řečnické otázky, které by měla má práce zodpovědět, zda:

- jsou způsoby, jakými je tato charita prováděná, uspokojivé?
- forma této činnosti je dostatečně propracovaná a účinná?

---

¹ Druh časopisu, informační tiskovina pro omezený okruh zájemců, oficiální věstník spolku, organizace apod.

- lze efekt dopadu této činnosti ještě zvýšit?
- osvěta či informovanost o adopci dětí na dálku je dostačující, nebo zda lze najít způsob rozšíření?

V závěru své práce stručně shrnu zjištěné skutečnosti a poukážu na nově vzniklé nalezené souvislosti. Odpovím na úvodní položené otázky.

1 Historie „v kostce“

Nepřímým iniciátorem tohoto druhu charity byl evangelický misionář Bob Pierce, který v roce 1947 cestoval po Číně. Setkal se zde s velkým úspěchem. Jeho kázání navštěvovalo mnoho lidí. Osudovým se mu stalo jedno z jeho kázání pro děti z misijní školy, kam byl pozván od misionářky Teny Hoelkeboer. Jedna dívka jeho přesvědčivé kázání povyprávěla doma a otec ji za to zbil a vykázal z domu. Dívka hledala pomoc u Teny, která se starala ale už o 6 dětí. Tena se tedy obrátila na Pierce, který to všechno zavínil. Pierce dal misionářce 5 dolarů, aby se o dívku mohla starat a přislíbil ji tuto částku posílat každý měsíc, i když odjede zpátky do USA. A tak se zrodila myšlenka sponzorování dětí z rozvojových zemí. Na jejím základě Pierce založil v roce 1950 evangelickou organizaci World Vision.

Jeho další cesta vedla do válečné jižní Koreje, kde na něj zapůsobilo tamní utrpení. Vrátil se do USA s rozhodnutím nalézt sponzory pro korejské sirotky. To se mu podařilo i díky nápadu, že každému sponzorovi dá fotografii jeho sponzorovaného dítěte. Tím se jihokorejští sirotci stali prvními dětmi podporovanými na dálku.²

Tato organizace je svého druhu nejstarší a největší na světě. K dnešnímu dni je počet sponzorovaných dětí 2,4 miliónů. Dala podnět a byla vzorem pro vznik mnoha dalších charitativních organizací a spolků po celém světě.

---

² HOKROVÁ, Marie. Vznik sponzoringu. *vseoadopci.ic.cz* [online]. [cit. 12. května 2013]. Dostupné z: <http://www.vseoadopci.ic.cz/vznik.htm>

2 Vymezení pojmů

2.1 Charita

Slovo charita pochází z latinského slova *caritas*. Znamená dobrovolná dobročinná pomoc druhým. Poskytnutí křesťanské lásky blízkým. Základem je soucítění ke slabším, pomoc k lepšímu životu. Obecně je používáno jako starostlivost o druhé, vycházení vstříc. Původem charity je dobrovolnost a způsob obdarování, a zároveň, poskytovatel pomoci není nijak povinen tuto pomoc dávat, je to pouze jeho dobrá vůle.

2.2 Vzdělávání

Průběh, který všeobecně zahrnuje veškeré procesy osvojování znalostí, dovedností a názorů. Výsledkem vzdělávání přímo souvisí s gramotností a gramotnost je základem pro vyšší stupně vzdělávání. Vše toto zahrnuje pedagogika.

2.3 Chudoba

V bývalých koloniálních zemích, dnes zemích třetího světa žije, jak všeobecně udávají statistiky - OSN, více jak 75% světové populace. Pro tyto země platí pravidlo neindustrializované, chudé, zaostalé s vysokým procentem negramotné populace, což je vlastně obrazem sociálních podmínek těchto států.

2.4 Adopce

Etymologický původ slova vychází z latinského slova *ad-optiō*. Znamená to svobodně přibrat, přisvojit si nebo přijmout za vlastní někoho cizího. Přijmout adoptovaného do své rodiny. Osvojit dítě lze pouze, pokud je mu osvojení prospěšné.

2.5 Adopce na dálku®

Adopce na dálku® je systémem pomoci, díky němuž lidé mohou finančně podporovat jedno konkrétní dítě, žijící v táborech, sirotčincích nebo chudých rodinách v rozvojových zemích. Je to populární a osvědčený způsob dobročinnosti. Hradí mu nejen školní vzdělání, ale mohou i přispívat k zajištění jeho základních životních a sociálních potřeb. Podpora je poskytována po dobu jeho školní docházky. Nejde přitom o adopci jako takovou, nevzniká totiž žádný právní vztah mezi sponzorem a jeho adoptivním dítětem. Nedílnou součástí projektu bývá dopisování mezi sponzorem a dítětem.

2.6 Adoptivní rodič

Adoptivním rodičem se může stát jedinec, skupina, rodina, škola, organizace nebo firma. Adoptivní rodič je pravidelně informován, jak se dítěti ve škole daří a to prostřednictvím učitele, koordinátora nebo dítětem samým. Může si s dítětem dopisovat, posílat fotografie nebo dárky. Tím, že pravidelně posílá finanční podporu svému adoptovanému dítěti, mu dává naději na lepší a důstojnější život.

3 Adopce afrických dětí - projekt pomoci na dálku

3.1 Vznik a vývoj projektu

„Nadace je v podstatě nevýdělečná, nevládní struktura. Má svou vlastní finanční základnu a pracuje v zájmu všeobecného blahobytu po stránce vzdělávací, sociální a dobročinné. Je to forma, která se vyvinula během posledních čtyřiceti let – v některých případech pro utišení svědomí bohatých a v některých případech pro splnění specifických potřeb, která uvědomělá osoba uznává. ...tato forma musí být považována za dar k veřejnému blahu, slučitelnému s existujícími zákony, ve prospěch neurčitého počtu osob, pro vzdělání nebo náboženství či ulehčení utrpení v nemoci – seznam je ještě delší a specifikuje snížení břemene vlády.“³

Podporování dětí neboli sponzorování dětem jejich vzdělávání je jednou z forem rozvojové pomoci. Organizací, které tuto činnost realizují po celém světě, existují desítky. Zaměřují se na děti, které žijí v chudých oblastech rozvojových zemí. Jejich společným cílem je zajištění vzdělání rodinám, které nemají dost finančních prostředků, aby jejich děti mohly navštěvovat školy. Dárci platí nejen výdaje určené za školní docházku, ale i zdravotní pojištění a pravidelné zdravotní prohlídky, které jsou pro některé rodiče velice vysoké, tím nedostupné, a proto vznikly tyto organizace, které v tomto směru pomáhají. Některé charitativní organizace platí ze sponzorských peněz také jídlo. Adopce na dálku® je jedinečný způsob pomoci. Díky tomuto programu můžeme přispět ke zlepšení života potřebným dětem. Také mnohdy navazuje jedinečné a ojedinělé přátelství nebo úplně nový citový vztah s dítětem z jiné země.

Všechny tyto organizace musí bezpodmínečně pracovat v souladu s mezinárodním právem. Jsou kvitovány i OSN, ostatně jako všechny organizace zahrnující mezinárodní solidaritu.

---

³ FAST, Howard. *Druhá generace*. Praha: Knižní klub. 1995, s. 272. ISBN 80-7176-170-2

V anglicky mluvících zemích se nejčastěji používá název pro tuto pomoc ‚child sponsorship‘.

V České republice se nejvíce rozšířilo pojmenování Adopce na dálku®. Ovšem jediným držitelem licence pro tento název je Arcidiecézní charita Praha. Ta jako jediná může, od roku 1999, používat toto pojmenování. Název Adopce na dálku® je zaregistrován na Úřadu průmyslového vlastnictví jako ochranná známka a to znamená, že tento název nemůže používat žádná jiná organizace, i když provádí stejnou charitativní činnost.

Každá organizace má své pojmenování pro projekt adopce na dálku® nebo sponzorování dětí z rozvojových zemí. Například občanské sdružení pro-Contact uskutečňuje od roku 2005 projekt „Projekt adopce afrických dětí na dálku“.

Označení adopce na dálku® má svou výraznou problematiku. Lidé, kteří nejsou s tímto projektem a jeho podmínkami plně seznámeni, mohou být značně zmateni.

Matoucím prostředkem je, že se název natolik rozšířil, že se začal používat pro všechny typy této činnosti. Používají ho hlavně média, to ale zapříčiní tomu, že se veškeré kritiky nebo i hodnocení připisují právě Arcidiecézní charitě Praha, která jako jediná toto pojmenování smí používat.

Myšlenka adopce na dálku® se v České republice zrodila právě v organizaci Arcidiecézní charita Praha v roce 1993. První tyto projekty začaly v Indii a postupně se rozšířila na státy Ugandu, Konžskou demokratickou republiku, Zambii, Thajsko a Bělorusko ve spolupráci s jejich partnerskými organizacemi.

V současné době však již působí na našem území více jak 19 organizací, které zprostředkovávají sponzorování dětí z rozvojových zemí.

3.2 Výběr dítěte

Děti navrhované k adopci vybírají místní lidé. Bývají to sociální pracovníci nebo učitelé, kteří spolupracují se zástupci dané charitativní organizace. Ti výborně znají podmínky a tamější komunitu lidí. Proto se případný budoucí adoptivní rodič nemusí bát, že se ve výběru dětí objevují i ty děti, které pomoc nepotřebují.

Se sponzorským příspěvkem manipuluje pouze koordinátor projektu partnerské organizace v dané zemi. Tím se prakticky eliminuje možnost, zneužití těchto finančních prostředků pro jiné účely.

Sponzorský příspěvek hradí nejen vzdělání dítěte tedy školné, ale i povinnou školní uniformu, učební pomůcky, boty, jídlo a můžeme připlatit i na lékařskou péči. V některých lokalitách se ještě zvyšují náklady o případnou dopravu do škol.

Hodně řešené téma je školní uniforma. Jestli je vhodná pro děti nebo nikoliv. Ředitelka dětského fondu UNICEF Pavla Gomba se v Lidových novinách vyjádřila ke školním uniformám takto: „*Přijde mi nemorální vybírat na školní uniformy, což je mnohdy největší část z peněz získaných adopcí na dálku, z čehož pak profitují jen výrobci uniforem. Na kvalitu vzdělávání to nemá žádný vliv.*“⁴ Po vydání tohoto článku na tento problém reagovala předsedkyně občanského sdružení pro-Contact o.s. Rut Schreiberová slovy: „*Umožňují, aby i děti z velmi chudých poměrů nechodily do školy v potrhaném či špinavém oblečení, které by je pak ve škole mohlo vystavovat nepříjemným situacím, nebo by dokonce mohlo být příčinou neúčasti dítěte na školní docházce. Náklady na školní uniformu nejsou v žádném případě to hlavní, nač příspěvek směřuje.*“⁵ Já souhlasím s názorem paní Schreiberové. Tento problém se řeší i u nás v Evropě. Někteří jsou pro a někteří proti, názory se různí. Ale podle mého názoru by se školní uniformy ve školách měly používat. Důvod je prostý – závist. Mladí lidé se hodnotí hlavně z té materiální stránky, a pokud někdo nosí ‚ošklivé‘ oblečení, nezapadá a může docházet i k různým druhům násilí nebo šikany. Ukazuje tím, že jeho rodina není při penězích a to někteří spolužáci rádi využijí proti němu. A k tomu může docházet i v chudých státech. Je pravda, že školní uniforma nemá vliv na kvalitu vzdělávání, jak uvádí paní Gomba, ale v každém případě stírá sociální rozdíly, a proto si myslím, že je vhodnější než civilní oblečení.

---

⁴ GOMBA, Pavla. ‚Adopce na dálku nejsou fěr, vzdělání potřebují i ošklivé děti‘. *lidovky.cz*, Zpravodajský server *Lidových novin*. [online]. [cit. 3. května 2013]. Dostupné z: http://relax.lidovky.cz/adopce-na-dalku-nejsou-fer-vzdelani-potrebuji-i-osklive-deti-plz-zajimavosti.aspx?c=A110806_203952_moje-penize_sk

⁵ SCHREIBEROVÁ, Rut. Adopce na dálku nejsou podle ředitelky UNICEF fěr... *vasedeti.cz* [online]. [cit. 3. května 2013]. Dostupné z: <http://www.vasedeti.cz/tipy-a-rady/aktuality/adopce-na-dalku-nejsou-podle-reditelky-unicef-fer%E2%80%A6/>

Kritériem pro zahrnutí dětí do projektu je pouze a jen chudoba. Znamená to, že by dítě bez pomoci projektu nemohlo kvůli finančním důvodům navštěvovat školu nebo by muselo ukončit eventuelně započatou školní docházku, právě kvůli nedostatku peněz. Velmi důležitý je také bezpodmínečný souhlas rodiny, že dítě může být účastno tohoto projektu. Někteří rodiče tuto podporu odmítají, protože nejsou schopni si uvědomit důležitost vzdělání. Upřednostňují zajištění obživy celé své rodiny, která je mnohdy velice početná, a při tom jsou tyto děti využívány jako nezbytní pomocníci, např. práce na poli, zaopatřování svých mladších sourozenců apod.

Organizace nezohledňují výběr dětí do projektu z hlediska náboženství, pohlaví, národnosti nebo minulosti rodičů. V těchto případech by se totiž jednalo o diskriminaci, které se snaží vyvarovat.

3.3 Proces a ukončení projektu

Adoptovat dítě není vůbec složité. Lidé se o projektu mohou dozvědět z mnoha zdrojů – média, internet, reklama, lidé, co už adoptovali nebo přímo nějaká konkrétní organizace. Když se rozhodnou pro adopci, je možné ji provést několika různými způsoby:

- Vybereme si sami ‚své‘ dítě přes internet
- Osobně navštívíme námi zvolenou charitativní organizaci, kde nám s výběrem dítěte pomohou
- Ponecháme výběr pracovníkům, kteří vědí, které z dětí potřebuje naléhavou pomoc

At' si dítě adoptivní rodič vybere sám nebo to nechá na pracovnících, tak i tak je seznámen se všemi podmínkami, které adopci obnáší a pokud souhlasí, je adopce uskutečnitelná. V databázích nalezneme ty nejdůležitější informace o dítěti, jako je jméno, věk, zemi, ve které dítě žije, rodinnou situaci a jeho fotografii. Pokud si přispěvatel vybere své dítě a chtěl by znát více údajů o ostatních členech jeho rodiny nebo zájmech, může požádat svou organizaci. Každé centrum si tyto informace shromažďuje a popř. rodičovi zasílá.

Pokud si rodič své dítě chce vybrat sám, je důležitý také pohled, jakým způsobem si bude vybírat. Podle jakých hledisek bude při výběru postupovat. Jestli se bude řídit podle životního osudu dítěte nebo si vybere pouze podle vzhledu. Na toto téma se opět ozvala Pavla Gomba: *„Víme, že děti, které jsou hezcí a vypadají na fotce chytřeji, mají šanci, než ty s rozpláclym nosem, které chytře nevypadají. Není správné, aby do školy chodily jen hezké děti. Měly by tam být i ty škaredé.“*⁶ Existují lidé, kteří se rozhodnou pro adopci na dálku a už předem vědí, že chtějí mít hezkou holčičku s kudrnatými vlásky a pak vybírají pouze podle fotografií a hledají tu svou ‚vysněnou‘. K tomu se ale ohrazuje Rut Schreiberová: *„Je zcela nepravdivé tvrzení, že do programu jsou vybírány děti podle příjemného zevnějšku, krásy tváře nebo podobných zcela nepodstatných kritérií, což mohou potvrdit i čeští adoptivní rodiče. Většina rodičů si vybírá děti na základě poměrů, ze kterých pocházejí, někteří se zaměřují speciálně na děti starší... Důvody jsou mnohačetné, ale naprosto můžeme vyloučit, že by se naše organizace podílela na naznačovaných selekcích.“*⁷

Celý proces o adopci je velice rychlý. Jakmile si sponzor vybere své dítě, souhlasí se všemi podmínkami a po vyřízení všech formalit, obdrží během několika dní tzv. ‚darovací‘ smlouvu a poté může poslat své finance na pokrytí jednoho školního roku. Rodič může posílat peníze buď jednou ročně, 3x do roka nebo každý měsíc, jak to každému vyhovuje. Za svůj srdečný čin dostane rodič certifikát o adopci dítěte a tím si může každý den připomínat svou pomoc druhému. Teď se už může jen těšit na první zprávy od dítěte. Písemný kontakt je ze strany adoptivních rodičů samozřejmě libovolný.

Na konci každého školního roku obdrží adoptivní rodič vysvědčení s výsledky jeho ‚svého‘ dítěte. Některé organizace povolují posílat dětem větší dárky nebo peníze. Jiné to naopak zakazují a to z toho důvodu, že všechny děti by měly mít stejné podmínky a žádnou nadstandardní péči. Za velké dárky se při přepravě

---

⁶ GOMBA, Pavla. ‚Adopce na dálku nejsou fěr, vzdělání potřebují i ošklivé děti‘. *lidovky.cz*, Zpravodajský server *Lidových novin*. [online]. [cit. 3. května 2013]. Dostupné z: http://relax.lidovky.cz/adopce-na-dalku-nejsou-fer-vzdelani-potrebuji-i-osklive-deti-plz-zajimavosti.aspx?c=A110806_203952_moje-penize_sk

⁷ SCHREIBEROVÁ, Rut. Adopce na dálku nejsou podle ředitelky UNICEF fěr... *vasedeti.cz* [online]. [cit. 3. května 2013]. Dostupné z: <http://www.vasedeti.cz/tipy-a-rady/aktuality/adopce-na-dalku-nejsou-podle-reditelky-unicef-fer%E2%80%A6/>

platí vysoká cla, mohou se ztrácet nebo poškodit. Nebo se jednoduše dárek z hlediska rozdílnosti kultur nehodí.

Dárky „navíc“ neboli „dárky na přilepšenou“ mohou být nepochopeny ostatními lidmi z vesnice či sirotčince. Mohou u ostatních dětí vyvolat lítost, závist, případně žárlivost, že ony žádný dárek nedostali. Tím by se navodila nežádoucí atmosféra a mohla by vyvolat zbytečné rozepře v komunitě. Proto jsou tyto způsoby většinou organizací odmítány.

Ovšem někteří rodiče jsou neodbytní a chtějí svému adoptovanému dítěti udělat radost nebo chtějí přilepšit. To vyřešila Arcidiecézní charita Praha tak, že vytvořila fond dárků a tak všechny děti dostanou stejný dárek ve stejnou dobu a nedochází tím k nechtěné závisti nebo lítosti. Nevzniká zbytečná rivalita.

Adoptivní rodiče mnohou sponzorování dítěte kdykoliv ukončit. Ale většina všech sponzorů pomáhá dítěti až do doby, kdy skončí základní nebo střední vzdělání, popř. univerzitu či jinou odbornou školu. K ukončení ale může dojít z mnoha závažných osobních důvodů. Např. rodina se odstěhuje nebo nemá už další finanční prostředky, kterými by mohl pomáhat dítěti dál. Dochází i k tomu, že dítě ukončí spolupráci, proto, že další vzdělávání je nad jeho schopnosti, založí svou vlastní rodinu nebo si najde zaměstnání, atd.

Dokonalé ukončení sponzoringu je tehdy, když se rodině zvedne životní úroveň a dítě už dále nepotřebuje peníze pro jeho vzdělávání. K tomu dochází ale velmi ojediněle. Pokud se tak stane, tak adoptivní rodič obdrží od střediska tzv. „leaving form“ (potvrzení o ukončení adopce), kde se dozvídá, jaký je důvod ukončení, co dál bude dítě dělat, zhodnocení celého projektu a děkovaný dopis od dítěte. Dále jsou informováni o případném zbytku peněz, které v souvislosti se sponzorováním zůstaly. Mohou s dítětem zůstat dál v kontaktu a vyměňovat si dopisy. Ovšem další finanční podpora se nedoporučuje. Děti jsou vedené k samostatnosti a tím, že by podpora pokračovala, i když to adoptivní rodič myslí jen v dobrém, dítě by si na takovou podporu zvyklo a celý efekt projektu by se tím mohl zcela vytratit, neboť by se stále spoléhali na pomoc „zvenčí“. Pokud ovšem lidé chtějí nadále přispívat, je lepší, vybrat si nové dítě, které by mohli podporovat nebo si zvolit úplnou novou formu pomoci pro chudé v rozvojových zemích.

3.4 Využití finančních prostředků

Adoptivní rodiče neboli sponzoři, zaplatí ročně příspěvek v závislosti na zvolené zemi, odkud dítě pochází. Každá země má své vlastní finanční ohodnocení, a tak děti z různých zemí dostávají i různé vysoké finanční částky. Výše školného se liší podle jednotlivých ročníků, a také podle toho, zda je dítě na soukromé nebo státní škole, internátní nebo denní. Konečná částka se tedy odvíjí od toho, jak je dítě staré, jaký typ školy navštěvuje a v neposlední řadě také podle jeho zdravotního stavu.

Např. podle systému Centra Narovinu, který platí od 1. 1. 2008, dítě v Keni ročně obdrží 75% z celkové výše částky dané sponzorem (5 400 Kč). Tato suma slouží výhradně k pokrytí všech nákladů, spojených se školní docházkou.

Maximálně 25% z částky finančního daru (1 800 Kč) může být použito k bezprostřednímu krytí organizačního zajištění projektu Adopce afrických dětí. Což zahrnuje platy zaměstnanců, telefonní poplatky, poštovné, cestovné, kancelářské potřeby, pronájmy kanceláří, převody a bankovní poplatky. Dále může být využito na podporu dalších projektů a potřeb Centra Narovinu. O dalších projektech je dárce průběžně informován.⁸

Dále ze získaných peněz lze použít část financí i na podporu místní komunity. Pomoc celé společnosti je důležitá součástí myšlenky Adopce na dálku® v rozvojových zemích. Tyto charitativní organizace mají ve své činnosti zahrnutu i další formu sociální a materiální pomoci. Nepodporuje se pouze vzdělání vybraných dětí, ale také vesnice, ve kterých žijí. Děti by se měly vzdělávat a rozvíjet svou osobnost, ale také by se měla zlepšovat životní úroveň celé komunity. Vyčleněné prostředky tedy slouží k celkovému rozvoji oblastí, ve kterých adoptované děti žijí. Hradí se z toho rekonstrukce nebo výstavba škol, internátů, sirotčinců, přispívá se rodinám, které např. vlastní obchůdek s potravinami, nebo lidé založí místní společenství, jenž přispívá ke zlepšení úrovně. Jakkoli se pomůže rodinám adoptovaných dětí, pomáhá se i vlastně dětem samotným.

Každá organizace má vyšší nákladů na zajištění vlastního provozu procentuelně rozdílnou.

---

⁸ Centrum Narovinu. Informace pro adoptivní rodiče. *centrumnarovinu.cz* [online]. [cit. 1. června 2013]. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/informace-pro-adoptivni-rodice>

Střediska vyžadují od svých partnerů pravidelné vyúčtování všech příspěvků a nákladů. Celkové hospodaření s penězi je také příležitostně kontrolováno přímo na místě, podléhá stálému dozoru. Místní úřady provádějí pravidelné a hlavně důkladné audity jednotlivých center během roku. Kontrolují dokumentaci v kancelářích, návštěvy náhodně vybraných dětí, jednání s jednotlivými řediteli škol nebo vesnickými lidmi, sociální pracovníky, místní i zahraniční koordinátory.

3.5 Cíle projektu

Projekt adopce na dálku® je projektem, který je zaměřený na nejchudší země. Cílová skupina je ta nejzranitelnější, ta co si sama nedokáže pomoci – děti. Cíl všech organizací, pomáhající dětem, je stejný – zajistit těm nejmladším plnohodnotný vývoj života. Tím, že investujeme do dětí, investujeme do budoucnosti.

Dalším cílem je pomoci celé oblasti, celé skupině, celé komunitě, ne jen jedinému dítěti. Projekt podporuje ty nejchudší vesničky, dál od velkých center. Projekty se snaží pomáhat vesničkám i v jejich problémech o přežití. Jedním z příkladů je dostupnost pitné vody. Místní lidé společně s dětmi, kteří nemají pitnou vodu poblíž vesnice, musejí absolvovat i mnoha kilometrové vzdálenosti za vodou. Proto se organizace snaží vesnicím i v těchto případech vypomoct také budováním studní, případně závlahovým zařízením či jinými prostředky, aby těmto lidem pokud možno co nejvíce umožnila přístup k vodním zdrojům. Jsou i oblasti, kde lidé nemají žádné možnosti zaměstnání, tak se snaží charity vytvořit podmínky i pro získání výrobních prostředků. Základní myšlenkou je, aby se lidé dokázali postarat sami o sebe a nebyť odkázáni pouze na pomoc druhých.

Rozvojová pomoc je taková pomoc, která je koncipovaná jako dlouhodobá a jejím cílem je zlepšit sociální a ekonomické podmínky.⁹ Jde o pomoc, která se snaží omezit a eliminovat opakování nouzových situací, nejde o jednorázovou pomoc. *„Pomoc trpícím v rozvojových zemích je samozřejmě zcela v souladu s křesťanským učením o lásce k bližnímu. Jenže je to někdy řešení zástupného*

---

⁹ Pražský model spojených národů. Valné shromáždění (GA). Oficiální rozvojová pomoc (OAD). *Studentsummit.cz* [online]. [cit. 5. května]. Dostupné z: http://www.studentsummit.cz/data/1296395755660BGR_GA_ODA.pdf

*problému. Rozvojové země by potřebovaly řešit především příčiny svého neradostného stavu.*¹⁰ V tom tkví jeden z hlavních úmyslů formy rozvojové pomoci. Není to vnucování neznámé cizí kultury, nebo aby si místní lidé vytvářeli závislost na této pomoci. Jde právě o postavení na vlastní nohy. Rozvojová pomoc jim k tomu dává odvalu a podporu k dosažení tohoto cíle.

3.6 Osobní setkání rodičů s adoptovaným dítětem

Přístup sponzorů k adopci na dálku bývá povětšinou velice individuální. Některá skupina bere adopci jen jako výpomoc druhým, na základě své majetnosti podle kréda ‚peníze jsou vše‘. Ale jinak adopci berou pasivně a necítí potřebu se více účastnit jakýchkoliv aktivit spojených s adopcí, např. dopisování, návštěvy a jiné podobné činnosti. To, že posílají peníze, jim úplně stačí k uspokojení jejich vědomí. Někteří sponzoři ale právě naopak mají přístup velice otevřený a vstřícný. Mnoho adoptivních rodičů má velký zájem poznat své adoptivní dítě. Mají zájem co nejvíce zjistit o tom, komu konkrétně pomáhají a v jakém prostředí to vlastně žije. Chtějí poznat jeho kulturu, zvyklosti a osobní zájmy, aby jim sami mohli co nejlépe více porozumět. Během dopisování si rodiče můžou vytvořit citový vztah, a právě proto se chtějí se ‚svým‘ dítětem setkat. Proto jsou mnohdy ochotni vypravit se do zemí Afriky nebo Indie, popř. do ostatních států, aby se na vlastní oči mohli přesvědčit, jak danému dítěti pomáhají. Cítí, že dítě je součástí jejich rodiny a rádi mu nabídnou, co nejvíce z daných možností, které jsou v jejich silách. Chtějí prohloubit svůj vztah a upevnit pouto, které si za dobu dopisování vytvořili.

V některých případech je to možné. Sponzor se může na své náklady vypravit do zemí ‚svého‘ dítěte. Tyto cesty jsou pořádané jejich vybranou organizací. Setkání se vždy účastní z důvodu ochrany dětí sociální pracovník, který dohlíží na situaci. Protože nikdo nemůže předem odhadnout, jakým způsobem dítě zareaguje. A to může být i velkým problémem a nevýhodou návštěvy. Toto často bývá předmětem diskuzí, protože názory se různí. Některá část lidí toto jednání schvaluje, jiná je zásadně proti.

---

¹⁰ JELÍNEK, Petr aj. *Rozvojová politika Evropské unie*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2003. 92 s. ISBN 80-86506-33.

Může se stát, že návštěva adoptivního rodiče, je pro rodinu dítěte dosti nepříjemná, protože má pocit méněcennosti oproti ‚bílému člověku‘, který podle nich má všechno a může si dovolit posílat peníze úplně cizímu dítěti z cizí země. Toto například popisuje Jana Doležalová, která se rozhodla navštívit svou adoptovanou dcerku v Indii: *„Svět pomoci na dálku žije svým křehkým životem, a co potřebuje nejmíň, je turistický zájem bohatých sponzorů. Měli byste i předem vědět, že pokud vyjedete za sponzorovaným dítětem, využijete centrum, pracovníky i rodinu samotnou k vašim vnitřním potřebám...“*¹¹

Proto bychom se měli sami zamyslet, proč chceme své dítě navštívit a zaujmout vůči tomu takový postoj, abychom neohrožovali žádným způsobem dítě samotné nebo jeho rodinu. Jde především o dobro a zájmy dítěte, nikoliv sponzorů.

Jsou případy, kdy se např. manželský pár rozhodne pro adopci na dálku, protože si tím kompenzuje neštěstí v jejich osobním životě. Nemohou mít děti, nebo vztahy s jejich vlastními rodinami nejsou tak silné a citově založené, jak by si sami představovali a chtěli. V adopci často vidí řešení svých problémů, proto se rozhodnou pro tento druh pomoci, ale paradoxně to může ohrozit celý vztah adoptivní rodič – adoptované dítě. Každý by si totiž měl uvědomit, pokud chce adoptovat, že je to pouze na dálku. Že dítě nám vlastně ‚nepatří‘. My mu jenom pomáháme v jeho rozvinutí cesty životem, aby se měl lépe a dopomáháme mu tím i k samostatnosti. Nemáme na něj žádná práva ani povinnosti vůči němu v souvislosti se zákonem, kromě pravidelného posílání finanční pomoci. Dítě nadále má svou vlastní rodinu.

Adoptivní rodiče se často ptají i na možnost pozvání dítěte k sobě domů, do České republiky. To ale není možné a organizace jsou silně proti tomu. Evropan si neumí pořádně přestavit, v jakých podmínkách děti žijí. Taková návštěva by pro dítě mohla být velice skličující, traumatizující a náročná pro jeho chápání. Ví, jak vypadá jeho ‚svět‘ a pak se najednou ocitne ve světě zcela jiném.

S tímto vším také ovšem souvisí například problematika získání potřebných dokumentů pro jeho cestu, protože tamní lidé často nemívají ani žádný doklad své totožnosti.

---

¹¹ DOLEŽALOVÁ, Jana. *Cesta za Jacinthou*. Reflex. 2003, roč. 14, č. 21, s. 26-29, s. 29. ISSN 0862-6634

Otázkou ovšem zůstává i to, zda se v následujících letech o takovou návštěvu nepokusit? Vzhledem k světovému trendu se životní úroveň pomalu rok co rok zlepšuje a i lidé v těchto rozvojových zemích mají šanci potlačit chudobu a zlepšit sociální podmínky, oproti letům, kdy tyto projekty začínaly. Děti se stále učí a vzdělávají, a proto časem by třeba návštěvy Evropy nemusela nést hrozby a rizika případného šoku jako dnes. Jsou dva možné způsoby, jak by dítě mohlo reagovat. V horším případě by dítě z toho bylo psychicky úplně rozhozeno a samo by se s takovým přepychem a blahobytem nedokázalo vypořádat a docházelo by k pocitům lítosti, žárlivosti a k mnoha jiným negativním dopadům na dítě. Naopak v lepším případě by mohly mít děti větší motivaci ke zlepšení svého života. Tento svět nebo způsob žití by se jim zalíbil a řekly by ‚ano, takhle chceme jednou žít‘. Samozřejmě, že by to nebylo hned, ale silněji motivovaný jedinec by takový rozdíl kultur, mohl zvládnout. Po návratu domů by jistě všem ostatním ve svém blízkém okolí popisoval, co všechno viděl a určitě zdůraznil to, že se lidé ve ‚vzdělanějších zemích‘ mají úplně jinak, než oni sami. A mohli by dojít k závěru, že takhle, jak jim bylo zdánlivě předurčeno žít, žít nechtějí a hodlají s tím něco dělat – např. se vzdělávat. To, že se lidé podvolí svému osudu a vzdají se, ovšem nezlepší ani jejich život, ani jejich svět. Bylo by proto dobré, uchopit podanou pomocnou ruku charitativních organizací a učinit první krok k získání základu – gramotnosti.

To vše je ovšem otázka času, ale určitě zcela jistě krok správným směrem, jak smazat nebo řešit sociální rozdíly světa.

4 Centrum Narovinu¹²

Centrum narovinu je charitativní organizace, která nazývá adopci na dálku jako ‚Adopce afrických dětí- projekt pomoci na dálku‘. Toto středisko jsem si vybrala pro veškerou spolupráci ohledně mé bakalářské práce na téma Adopce na dálku®. Když jsem si vybírala, se kterou organizací bych ráda spolupracovala, rozhodovala jsem se podle internetových stránek každé z organizace. Jak mají informace zpracované, jak jsou internetové stránky přehledné, kolik informací se z nich dozvím a celkové zapůsobení na mou osobu po grafické stránce. A vyhrálo Humanistické centrum Narovinu. Proto jsem se rozhodla důkladně prověřit a prostudovat tuto organizaci, které mi dopomohla k pochopení a poznání projektu Adopce na dálku®.

4.1 Popis organizace

Roku 1995 z iniciativy mezinárodního Humanistického hnutí vzniklo občanské sdružení Humanistické centrum Narovinu. Jeho cílem bylo podporovat a šířit humanistické myšlenky, chránit lidská práva, rozvíjet občanské společnosti různými formami kulturně-společenské činnosti a projekty rozvojové spolupráce a výchovy, zdravotní péči a celkovou životní úroveň v Africe. Mezi další priority sdružení patří přispívání k vytváření tolerantní multikulturní společnosti, zvyšování veřejného povědomí o situaci v rozvojových zemích a prevence diskriminace a rasismu v naší společnosti.¹³ Sdružení zahájilo svou činnost vydáním nezávislých humanistických novin Narovinu. V roce 2000 se připojilo k mezinárodní Kampani lidské podpory a tím začalo s projekty pro africkou Keňu a v roce 2006 také pro Indii. Centrum Narovinu bylo jedním ze zakládajících členů českého Fóra pro rozvojovou spolupráci (FORS) a společně spolupracují na projektu Česko proti chudobě.

---

¹² Centrum Narovinu. Adopce afrických dětí – projekt pomoci na dálku. *centrumnarovinu.cz* [online].

[cit. 1. června 2013] Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/>

¹³ Centrum Narovinu. O nás – základní informace. *centrumnarovinu.cz* [online]. [cit. 18. ledna 2013]. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/o-nas-zakladni-informace>

Po 15 letech, kdy působili pod původním názvem Humanistické centrum Narovinu, došlo v roce 2009 ke změnám v organizačních složkách. To vyvrcholilo k přejmenování sdružení a přijali nové stanoviny organizace. V současné době jejich hlavními náplněmi práce jsou aktivní projekty se zahraniční rozvojovou spoluprací v Keni a globální výchova v České republice a Slovenské republice.¹⁴

4.2 Projekty organizace

Centrum Narovinu je zaměřené hlavně na Keňu. Má několik projektů, které se realizují buď v Keni, České a Slovenské republice nebo projekty které realizují jak v Keni, tak v České republice, kdy spolu země úzce spolupracují.

4.2.1 Projekty realizované v Keni

- Adopce afrických dětí - projektu pomoci na dálku, a zajištění zdravotní péče¹⁵

Projekt je zaměřen na pomoc dětem, které ji potřebují. Žijí v různých oblastech Keni pod vysokou hranicí chudoby. Cílem tohoto projektu je zprostředkování chudým dětem přístup ke vzdělání, k základní zdravotní péči a pomoc k samostatnosti.

- Komunitní centrum ‚Ostrov naděje‘ na Rusinga island na Viktoriině jezeře¹⁶

Projekt je založen na výstavbě a zajištění provozu centra, kde funguje sirotčinec, mateřská školka, základní škola, zdravotní centrum a obecně prospěšné vzdělávací centrum, kde je k dispozici video-projektor a internet. Za hlavní cíl si dávají přispění k řešení problémů života zdejších lidí na ostrově Rusinga. V roce

---

¹⁴ Centrum Narovinu. O nás – Historie. *centrumnarovinu.cz* [online]. [cit. 28. května 2013]. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/o-nas-historie>

¹⁵ Centrum Narovinu. O nás – základní informace. *centrumnarovinu.cz* [online]. [cit. 28. května 2013]. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/o-nas-zakladni-informace>

¹⁶ Centrum Narovinu. Aktuální projekty v Keni. Ostrov naděje – Rusinga Island. *centrumnarovinu.cz* [online]. [cit. 20. června 2013]. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/ostrov-nadeje-rusinga-island>

2012 byla dostavěna nová budova sirotčince, díky které se rozšířila kapacita komunitního centra Ostrov naděje a může pomoci dalším dětem v nelehké životní situaci.

- Voda pro Kauti¹⁷

Projekt se zabývá sanací stávajících vývěřů podzemní vody, pokouší se zachycovat dešťovou vodu v areálu Kauti Primary School a vod na střechách blízké farmy, používají také hydrovrt. V tomto projektu jde o zajištění dobrého přístupu k vodě a zvýšení čistoty pitné vody. Tím zvýší i kvalitu života všech obyvatel Kauti. Když totiž zajistí lepší dosažitelnost vody, než doposud, výrazně se tím zlepší zemědělská produkce, na které jsou závislé místní rodiny a pomohou tím hlavně ženám a dětem, které denně musejí ujít dlouhou cestu pro vodu. V roce 2012 probíhalo vybudování závlahového systému v této oblasti a teprve postupem času se ukáže, jestli se předpoklady pro tuto realizace naplní a jak bude projekt využíván.

Simona Heřtusová v pořadu Supermáma na TV Pětka nastínila, jak vznikl projekt Voda pro Kauti slovy: *„Rok 2011, kdy jsme začínali organizovat rozvojové projekty a já konkrétně jsem byla v Kauti v 2002 a byl to velký šok, protože tam opravdu chodily děti s barelama na hlavách, stály hodiny a hodiny u těch vývěřů, u těch potůčků a nabíraly vodu a nosily je kilometrové vzdálenosti, takže tam vlastně se začala rodit ta myšlenka, že bychom nějak chtěli pomoci té komunitě, ten problém s tou vodou.“*¹⁸

---

¹⁷ Centrum Narovinu. Aktuální projekty v Keni. Voda pro Kauti. *centrumnarovinu.cz* [online]. [cit. 20. Června 2013]. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/voda-pro-kauti-2>

¹⁸ *Supermáma*. Rozhovor se Simonou Heřtusovou. TV Pětka. 17. ledna 2013. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/napsali-o-nas>

4.2.2 Projekty realizované v České a Slovenské republice

- Afrika nevšedními očima anebo Výchovou k jednotě a partnerství lidé na celém světě¹⁹

Centrum Narovinu pravidelně organizují besedy, promítání, workshopy nebo výstavy fotografií. Pořádají kurzy pro všechny dobrovolníky, které spolupracují s organizací a pokouší se tím nalákat společnost. Cílem těchto akcí je seznámení široké veřejnosti nebo děti ve školách se situací a životem v Africe. Dochází tím k prevenci rasismu, diskriminaci a xenofobii, protože děti můžou vidět, jak ‚špatně‘ se tam mají, tak proč by měli ubližovat sobě nebo jiným. Je to bráno i jako takovou multikulturní výchovou. Projekt se realizuje za podpory Evropské Unie a Ministerstva zahraničních věcí České republiky.

4.2.3 Projekty realizované v České republice a Keni

- Partnerství českých a keňských škol²⁰

Tento projekt spočívá ve vzájemné komunikaci Partnerských škol z Čech a Keni. Česká strana rovněž připravuje učební materiály a pomůcky a další podklady pro školy v Keni. Projekt má za úkol navázání kontaktu mezi žáky a učiteli škol v České republice a Keni. Snaží se tím vytvořit pocit, že lidé můžou spolupracovat na celém světě.

---

¹⁹ Centrum Narovinu. Programy rozvojové výchovy ve školách. Afrika Nevšedními očima. *centrumnarovinu.cz* [online]. [cit. 20. června 2013]. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/programy-rozvojove-vychovy-ve-skolach>

²⁰ Centrum Narovinu. Partnerské školy v Keni. Projekt spolupráce českých a keňských škol. *centrumnarovinu.cz* [online]. [cit. 20. června 2013]. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/partnerske-skoly-v-keni>

5 Podobné projekty v České republice zabývající se adopcí na dálku®

Jako jediným držitelem ochranné známky na projekt s pojmenováním Adopce na dálku® je Arcidiecézní charita Praha. Podobnou činností se postupem času začaly zabývat i jiné organizace. Jejich program se liší v cílových zemích, menšími odlišnostmi po organizačních stránkách, ale hlavní myšlenka zůstává.

Za vznikem různých charitativní organizací stojí vždycky nějaké utrpení, bohužel. Organizace na adopcí na dálku® se rozšířily zejména po roce 2005, kdy ničivá vlna Tsunami zaplavila celé pobřeží Thajska. Po této tragické události se projevil velký zájem o pomoc všem obětem a to zejména dětem. Jako první zareagovala Arcidiecézní charita Praha, která chtěla rozšířit svou spolupráci s organizací Human Development Foundation (HDF), aby se také adopce na dálku® rozšířila v oblastech postiženého Thajska. Tento návrh byl podpořen jak z thajské strany italem Francem Frattinim, tak z naší české strany tehdejšími ministrem zahraničních věcí Cyrilem Svobodou. Schválení podpory zdůraznilo i to, jak rychle a efektivně se dá pomoci.

Celkový princip adopcí na dálku byl příznivě a pozitivně přijat i zástupci Evropské Unie.

5.1 Arcidiecézní charita Praha²¹

„Adopce na dálku®“

Jak už bylo několikrát řečeno, jako jediná smí používat název projektu Adopce na dálku®.

Program Adopce na dálku® byl založen roku 1993 a dnes svůj program realizují již v 6 státech ve spolupráci s jejich místními partnerskými centry.

---

²¹ Arcidiecézní charita Praha. Adopce na dálku®. *praha.charita.cz* [online]. [cit. 20. června 2013]. Dostupné z: <http://praha.charita.cz/zahranici/adopce-na-dalku/>

Organizace zabývající se zprostředkováváním sponzorování dětí v rozvojových zemích. Je nejstarší organizací, která se zabývá sponzorováním dětí.

Arcidiecézní charita Praha spadá pod organizaci Česká katolická charita. Ta se skládá mj. i z dalších charit jako je např. Arcidiecézní charita Olomouc, Diecézní charita Plzeň, Diecézní charita Hradec Králové, Diecézní charita Ostravsko-opavská,...

Každá z charit se specializuje na svou určitou část země, kde provádí projekt Adopce na dálku®.

5.2 Pro-Contact²²

„Projekt adopce afrických dětí na dálku“

Je nenáboženskou organizací, jejíž náplní je rozvojová spolupráce v Africe. Pomáhají pouze dobrovolníci, kteří se této činnosti chtějí s láskou věnovat. Toto občanské sdružení vzniklo v roce 2004 a od roku 2005 se začalo věnovat Adopci na dálku. Zaměřují se na Guinei, chudinské oblasti hlavního města Conatry. Do projektu zařazují děti, které nikdy nenavštěvovaly školy, nebo děti, které do školy sice už někdy chodily, ale musely školní docházku kvůli financím přerušit.

Kmotrem projektu adopce afrických dětí na dálku tohoto sdružení je moderátor a herec Jan Kraus. Tím, že známá osobnost propaguje tuto činnost, může přilákat pozornost dalších lidí ze společnosti. Reklama je také důležitým prostředkem pro realizaci. Jan Kraus velice rád zdůrazňuje význam adopce na dálku®.

---

²² Pro-contact. Adopce. *pro-contact.cz* [online]. [cit. 20. června 2013]. Dostupné z: <http://www.pro-contact.cz/cs/page/view/adopce>

5.3 Humanitas Afrika²³

Občanské sdružení, které vzniklo v roce 2000. Vzniklo jako africko-česká iniciativa s hlavním cílem přispět k rozšíření vzájemné tolerance a porozumění, poznání mezi Čechy a Afričany. Snaží se o celkově zlepšení informativnosti o Africe, tamních Afričanech a jejich kultuře a žití v české společnosti.

Organizace se dál angažuje v podpoře vzdělání a rozvoji v Africe. Od roku 2002 pomáhá díky finanční podpoře dětem ve vzdělávání v chudých oblastech Ghany a od roku 2006 svou podporu rozšířili do Keni a Beninu.

5.4 Humanistické hnutí

, Adopce afrických dětí - projekt pomoci na dálku‘

V rámci humanistického hnutí působí v České republice organizace, které zprostředkovávají sponzorování dětí nejchudších zemí a to především také z Afriky. Jsou to Humanistické centrum Dialog a Vysokoškolští humanisté a dále politická strana Humanistické strana. Projekty podporování dětí na dálku v obou těchto organizacích nesou název Adopce afrických dětí - projekt pomoci na dálku. Tyto organizace se zaměřují na oblasti Keni, Guiney a Beninu.

O propagaci adopcí na dálku Humanistických hnutí se stará také známá osobnost, moderátorka Leila Abassová, která má africké kořeny. Ona sama žila půl roku v Keni a dnes je významnou koordinátorkou adopcí pro Humanistické hnutí. Založila nadační fond Asante Kenya. Jeho činnost spočívá ve zprostředkování pomoci projektům v Keni zabývajících se vzděláváním a podporou dětí s těžkými životními osudy.²⁴

---

²³ Humanitas Afrika. O nás. *humanitasafrika.cz* [online]. [cit. 20. Června 2013]. Dostupné z: <http://www.humanitasafrika.cz/cs/o-nas>

²⁴ Asante Kenya. Asante Kenya nadační fond. *asantekenya.org* [online]. [cit. 20. Června 2013]. Dostupné z: http://asantekenya.org.web2.smarthost.cz/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=1

6 Cílová místa – Keňa a Litva

Keňa je hlavní zemí, kde organizace Centrum Narovinu realizuje svůj program. Dříve středisko působilo také v Indii. V roce 2006 tam byl úspěšně dostaven sirotčinec pro děti postižené vlnou tsunami a poté byla spolupráce s Indií ukončena. Po roce 2009, kdy ve sdružení proběhly výrazné organizační změny, omezili se jen na rozvojovou spolupráci a výchovu. Pokračují tedy zejména v projektech v Keni a v Adopci afrických dětí – projektu pomoci na dálku.

Ráda bych tedy přiblížila život v Keni, jejich tamní kulturu a pokusila se ukázat, jak sponzorování dětí v Keni pomáhá ke zlepšování životní úrovně.

6.1 Keňa²⁵

Keňa leží v rovníkové oblasti východní Afriky. Keňa, Uganda a Tanzánie si mezi sebou dělí Viktoriino jezero, jež je největší v Africe. Keni také patří úpatí nejvyšší hory Afriky Kilimandžáro. V roce 1920 v Keni Velká Británie zřídila kolonii. Ještě předtím byla však součástí Britského východoafrického protektorátu. Osamostatnila se až v roce 1963. Dnes je Keňa demokratickou prezidentskou republikou a je rozdělena do 8 provincií – Nairobi, Západní, Východní, Centrální, Pobřežní, Rift Valley, Severovýchodní a Nyaza, a dále na 73 administrativních okresů.

6.1.1 *Ekonomický a sociální charakter země*

Rozkládá se na ploše 582 347 km² a má 43 miliónů obyvatel. Hlavním městem je Nairobi. Příliš mnoho cestovatelů obdarovalo hlavní město Keni nešťastnou přezdívkou: "Nai-loupež" Ale odmítají stereotyp při odhalování bohaté koloniální historie, kulinářské scéně a pozoruhodného zachování divokého života.²⁶

---

²⁵ Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. Keňa. Základní informace o teritoriu. *mzv.cz* [online].

[cit. 20. června 2013]. Dostupné z:

http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/afrika/kena/index.html

²⁶ *Lonelyplanet* [online]. [cit. 28. května 2013]. Dostupné z:

Úředním jazykem je pro tuto zemi anglický jazyk, ale můžeme se setkat také se svahilštinou, což je další nejrozšířenější jazyk a pak také s dalšími kmenovými jazyky. Obyvatelé se dělí na 50 různých etnických skupin plus početně minimální, ale ekonomicky významné příslušníky asijských, arabských a evropských menšin. Nejlépe se etnické skupiny dají rozdělit podle jazyka. Jejich ‚mateřský jazyk‘ je velmi důležitý jako prostředek společenské entity a kmen je nejlépe formulován jako skupina lidí, která sdílí stejný ‚mateřský jazyk‘. Ve větších městech nebo bohatých rodinách ale jazyk ztrácí svůj význam.

Kmen Kikujů, který je nejpočetnější tvoří 22 % celkové obyvatelstva, dále 14% tvoří kmen Luhya, následují kmeny Luo, Kalendžin, Kamba, Kisii, Mer, kmeny ostatní africké populace, což jsou Masajové a skupiny kušitského jazyka – Somálci tvoří 15% a neafrická populace jako jsou Asijci, Evropané a Arabové počítá 1 %. Všichni lidé, kteří dnes v Keni žijí, jsou produktem různých migračních vln, které probíhaly a stále ještě probíhají. Keňskou měnou je keňský šilink. Hlavní volné měny lze běžně směnit v místních směnárnách, které můžeme používat jako platidlo v mezinárodních hotelech. Z náboženství převažují hlavně protestanti (47,7 %), dále románští katolíci, muslimové a přetrvávají mnohá původní náboženství. Pro Keňu je charakteristická vysoká úroveň chudoby a nedostatek přírodních zdrojů. Je zcela závislá na svém zemědělství. Zajišťuje až 70 % vývozu (vyváží se čaj, ovoce, káva a další zemědělské plodiny). Významný zdroj příjmů je také turistický ruch. Velkými turistickými lákadly jsou mj. národní parky, Hora Mont Kenya (po které je Keňa pojmenována), písčité pláže, Viktoriino jezero, čajové plantáže a hlavně také hodně navštěvované safari.

Keňa leží na rovníkové oblasti a má tedy tropické podnebí. Jeho různorodá geografie ale znamená, že se teploty, srážky a vlhkost vzduchu velmi liší. Teploty se pohybují od minimálně 14 ° C na 18 ° C až maximálně 30 ° C až 36 ° C v průběhu celého roka. Statistiky ukazují, že klesá průměrná životnost obyvatelstva. Muži se dnes dožívají okolo 52 let a ženy 55. Hlavním důvodem je nemoc AIDS. Postižení virem HIV je až 7 %.

Afrika je dnes po hospodářské stránce nejzaostalejší oblastí světa a současně se nejméně rozvíjí. Její země potřebují pomoc a podporu, aby se mohli alespoň

minimálně rovnat ostatním bohatším státům. Proto vzniká mnoho organizací, které bojují proti chudobě v Africe.

Díky rozpadu tradičních komunit se mnoho lidí snažilo získat lepší podmínky k životu. To vedlo ke stěhování do městských oblastí. Přicházejí s minimálním majetkem a jsou nuceni přežívat v přeplněných primitivních chatrčích.

Keňané žijí tradičním způsobem života a udržují staré zvyky, na které jsou patřičně hrdí. Třeba Masajové, muži jsou vysokí a štíhlí. Oblékají se do červených přehozů uvázaných kolem ramen, podle kterých jsou již z dálky poznáni. Jsou vyzbrojeni svou dřevěnou palicí, kterou chrání dobytek, ženoucí savanou. Keňané jsou také velmi společenští a rádi uspořádávají různé slavnosti, kde mohou tančit a oslavovat. Typickými tanečními projevy jsou bezkonkurenčně vysoké skoky, které pilují už od mládí a lákají jimi své případně budoucí ženy. Ženy, starající se o děti, tráví den odděleně od mužské společnosti. Jsou oděné do různobarevných šatů nebo trik a sukně uvazují z velkých šátků. Krk, uši, ruce i nohy zdobí spousta pestrobarevných kruhových ozdob vyrobených z korálek.

Bydlí v kruhových vesnicích, po jejichž obvodu stavějí z proutí, které je oplácené hlínou a trusem, své chatrče. Přibližně po 7 až 8 letech se chatrče zhroutí, a tak se kmen přesune o kousek dál a postaví si novou vesnici.

Dobytěk, který se chová spíše pro mléko než pro maso, je jejich cenným a jediným majetkem. Každý večer ho zahánějí do ohrad uprostřed vesnice a sčteží ho a chrání před okolním nebezpečím. Narozená kůzlata a telata bydlí zpočátku společně s domorodci v jejich chatrči, aby je ochránili před možným napadením divokou zvěří.

Nejznámějším kmenem jsou Masajové, i když netvoří nejpočetnější skupinu obyvatel v Keni. Ačkoli je to kmen, který lpí na svých tradicích a zvycích, přizpůsobili se turistickému ruchu. Turistům umožňují nahlédnout do svých vesnic a obydlí. Předvádějí své tance, rozdělávání ohně, pokouší se prodávat své ručně vyrobené ozdoby a při ohni ve svých chatrčích vyprávějí o svém způsobu života. Lucie Tamášová, zastupující humanistické hnutí Dialog, Keňu popisuje slovy: „*Pro mne je Keňa místem, kde si lidé váží rodiny, kde si váží lidé než své kariéry a peněz.*“

Je to místo, kde i když člověk nemá co jíst, tak vždy dá své návštěvě jídla víc, než může sníst (i když se kvůli tomu zadluží na několik týdnů).²⁷

Keňa je sice chudá rozvojová země, ale zároveň nesmírně bohatá díky svému způsobu života a sociálnímu citění k druhým.

6.1.2 *Vzdělávání*²⁸

V roce 2003 se v Keni změnila vláda a ta vyhlásila bezplatné základní vzdělání. Bohužel se ale zjistilo, že školní docházka je sice bezplatná, ale děti si musí sami hradit náklady na školní uniformu a školní pomůcky, což velká většina rodin není schopna uhradit. V Keni jsou školy jak státní, tak privátní. Státní školy sice děti platit nemusí, proto jsou dost přeplněné. V důsledku toho, že státní školy mají velice málo finančních prostředků, se výuka stává méně kvalitní. Podporují se i privátní školy, které před změnou vlády umožňovaly dětem z chudších oblastí nebo neplatícím sirotkům navštěvovat tyto školy. Privátní školy jsou kvalitnější, než školy státní.

V programu Adopce afrických dětí se objevují děti od věku 3 let, po studenty středních škol, případně studenti vyšších či vysokých škol.

Školní rok začíná v Keni v lednu a je rozdělený do tří školních období, mezi nimiž jsou vždy měsíční prázdniny – v dubnu, srpnu, prosinci. Dítě může nastoupit do školy na začátku každého vyučovacího období. Záleží na tom, kdy je ‚adoptováno‘. Vyučovací období začínají v lednu, květnu a září. Dítě nemůže začít školní docházku, pokud školní rok již probíhá. Na konci školního roku dítě získá vysvědčení, které společně s fotografií a dopisem obdrží adoptivní rodič. Dětem začíná školní docházka v 6 letech a končí 8. třídou základní školy.

Velkou podporu potřebují i děti předškolního věku. Ti navštěvují mateřskou školu. Je důležitou přípravou pro vstup na základní školu. Především kvůli anglickému jazyku. Na základních školách se vyučuje pouze v anglickém jazyce,

---

²⁷ TAMÁŠOVÁ, Lucie. Různorodost je jednou z hlavních charakteristik Keni. *Inštinkt.sk* [online]. [cit. 28. května 2013]. Dostupné z: <http://instinkt.sk/l-tamasova-ruznorodost-je-jednou-z-hlavnich-charakteristik-keni/>

²⁸ Centrum Narovinu. Informace pro adoptivní rodiče. *centrumnarovinu.cz* [online]. [cit. 20. června 2013]. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/informace-pro-adoptivni-rodice>

kmenový jazyk by tedy k výuce nestačil. Děti jsou rozděleny do tří tříd a každá třída má svou vlastní učitelku. Ve školce je využívána metoda Montessori. Jedná se o prožitkovou metodu, která klade velký důraz na samostatnou práci, na to, aby si děti všechno pokud možno vyzkoušely ‚na vlastní kůži‘. Tato metoda má skvělé výsledky. Většina dětí z naší školy už při nástupu na základní školu velmi dobře ovládá anglický jazyk a umí i číst a psát.²⁹ Některé školky dávají po ukončení školního roku také vysvědčení, není to ale pravidlem.

Na základní škole jsou uplatňovány především humanistické způsoby jednání a nenásilný přístup. V České republice je tento přístup brán jasnou samozřejmostí, ale v Keni jsou bohužel dodnes tělesné tresty, jako např. používání rákosky, zcela běžnou formou výchovy. Třídy základních škol se označují S1 – S8. Po ukončení povinné školní docházky, tedy základní školy, dělají děti zkoušky. Není to forma přijímacích zkoušek, jak známe u nás. Skládají ‚Celostátní srovnávací zkoušky základního vzdělání‘ (Kenya Certificate of Primary Education). Testy jsou stejné pro všechny školy v Keni a výsledky zpracovává a vyhodnocuje stát. Na základě těchto výsledků mohou děti zažádat o přijetí na vybranou střední školu. Většinou bývají internátního rázu. I tady platí pravidlo – ‚čím lepší výsledky, tím lepší střední škola‘. Poté dítě podá přihlášku na konkrétní střední školu a vyčkává na vyjádření od školy, zda bylo nebo nebylo přijato. Pokud mu byla žádost zamítnuta, osloví další střední školu a opět čeká. Pokud dítě není nikam přijato nebo jeho srovnávací zkoušky dopadly neúspěšně, opakuje znovu 8. třídu základní školy. Výhodou je, že tím má větší šanci o prohloubení všech svých znalostí a poté může dosáhnout ještě lepších výsledků u dalších srovnávacích zkoušek. Takových případů je ale velmi málo. Proces zpracování a vyhodnocení výsledků je velice vleklý. V Keni je velké množství škol, i v odlehlejších oblastech a ne vždy je možno zpracovat a vyhodnotit výsledky elektronicky. Podle toho se řídí jejich nástup do školy, který je s velkou pravděpodobností posunutý minimálně o další měsíc. Poté se oznamuje adoptivním rodičům, na jakou střední školu a kdy nastupují jejich adoptované děti, pokud pokračují dále. Většina škol na konci 8. třídy základní školy nevystavuje vysvědčení. O něco později ale obdrží dopis s tzv. ‚Result slip‘, což jsou informace o výsledcích celostátních zkoušek. Jakou střední

---

²⁹ Výroční zpráva občanského sdružení Centrum Narovinu za rok 2010. s. 17.

školu dítě bude navštěvovat, určuje bodování v celostátních zkouškách. V Keni existují 3 druhy středních škol – národní, což jsou plně financovány vládou, soukromé nebo Harambee. Studenti s nejvyšším počtem bodů mají možnost studovat na národní střední škole, zatímco studenti s nižším počtem bodů nastoupí do okresních škol a ti, co získají nejméně bodů, studují na střední škole Harambee.

Třídy střední školy se označují F1 – F4. Na konci čtvrtého roku dítě musí složit zkoušky středního vzdělání - Kenya Certificate of Secondary Education (KCSE).

Když ukončení studium na střední škole, které trvá 4 roky, může dítě dál studovat Vyšší odbornou školu, tzv. college a zaměřit se na konkrétní obor ve kterém prosperuje, např. administrativa, IT učení, zdravotnictví, výchova aj. Pokud dítě pokračuje i na Vyšší odbornou školu, sponzor dále nerušeně posílá své finanční prostředky na vzdělání ‚svého‘ dítěte. Vysoké školy udělují osvědčení, diplomy nebo vyšší národní diplomy po úspěšném absolvování příslušných kurzů. Vysoké školy nemohou udělovat tituly. Tituly udělují pouze univerzity. V Keni je k dispozici 30 vysokých škol, z nichž 7 je veřejných a 23 soukromých.³⁰

6.1.3 Skutečná pomoc v Keni

Simona Heřtusová, místopředsedkyně Centra Narovinu, odpověděla v pořadu Óčko na otázku Co ji nejvíce vzalo za srdce? A jak vznikla ta prvotní myšlenka pomoci: *„První cesty byly hodně silné, protože tam člověk přijede z té naší reality a nedokáže si to moc představit. I když jsem věděla, do čeho jedu, tak tam stejně člověk stojí a ty situace nějak zpracovává a zpracovává. No ale asi takové to nejhorší bylo – děti ulice. Malý děcka, osmiletý, desetiletý, které ztratily veškerou svojí rodinu, nemají nikoho a najdete je v centru města s lahvičkou lepidla u nosu, tak to jsem dlouhé noci nespala a zpracovávala jsem si to a hledala jsem, jak by se dalo pomoci, co by se dalo udělat.“³¹*

---

³⁰ Education in Kenya. The Kenyan Education System. *keshouk.co.uk* [online]. [cit. 1. června 2013]. Dostupné z: <http://www.keshouk.co.uk/kenyaeducation.html>

³¹ *Mixxer*. Rozhovor se Simonou Heřtusovou. TV Óčko 14. prosince. 2012. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/napsali-o-nas>

Děti v chudých oblastech Afriky už od narození čelí náročnému životním podmínkám. Čeká je drsný život. Hrozí jim únosy kvůli dětské práci nebo dokonce prostituci, která je ovšem tvrdě stíhána. Pokud dítě ztratí rodiče, např. z důvodu onemocnění AIDS, o sirotka se starají příbuzní nebo sousedé a to vede k velmi početným rodinám, a ne všechny bohužel dokážou zajistit vzdělání všem dětem. Jedním z úkolů rozvojové pomoci, je také poučovat ženy a dívky o možnostech chránění před nakažením viru HIV.

Předsedkyně Centra Narovinu v pořadu Supermáma na TV Pětka na otázku Čím je způsobeno, že 22 tisíc dětí žije na ostrově Rusinga Island, ale přitom polovina jsou děti do 15 let? Odpověděla: „*No to je právě jako by ta zoufalá situace zdravotní, obecně v této oblasti je velmi špatná zdravotní péče. Je tam velmi málo nemocnic, kam je velmi těžce se dostat, velmi daleko jsou a ti místní lidé nemají peníze na to, aby zaplatili dopravu a někam takhle dojížděli. Takže opravdu zcela zbytečně spousta lidí umírá na malárie, na HIV a spoustou dalších nemocí, protože právě tam chybí ta zdravotní péče, to znamená i tam je obrovská úmrtnost a zůstávají ty rodiny, které mají velký počet dětí, takže když rodiče zemřou, tak zbývá spousta sirotek...*“³²

I v tomto případě je důležité vzdělání dětí, hlavně dívek. Vzdělanější lidé jsou i lépe informovanější. Zlepšují tak svoji orientaci, jsou schopnější, soběstačnější, sebejistější a to všechno se poté projevuje na lepší kvalitě jejich života. Vzdělání umožňuje získat informace, které člověku pomohou být schopen řídit si svůj vlastní život podle svých představ, zdokonalovat výsledky své práce, činit zodpovědná rozhodnutí v otázce financí a orientovat se ve světě, v němž žije.³³

Největší hrozbou dnešního světa je AIDS. V rozvojových zemích je největší nakažení virem AIDS/HIV u mladých dívek. To, že budou vzdělané, je klíčové pro zpomalení tohoto průběhu. Dívky, které studují, nepochybně porozumí více všem hrozbám spojené s touto nemocí. Budou schopné odmítnout v těžkých sexuálních situacích. Využijí své znalosti v užívání svých sexuálních práv.

---

³² *Supermáma*. Rozhovor s Danou Feminovou. TV Pětka 19. prosince. 2012. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/napsali-o-nas>

³³ HOKROVÁ, Marie. Má projekt sponzorování dětí z rozvojových zemí nějaký smysl? Vede vzdělání, které tento projekt dětem přináší ke snížení či odstranění chudoby? [vseoadopci.ic.cz](http://www.vseoadopci.ic.cz) [online]. [cit. 28. května 2013]. Dostupné z: <http://www.vseoadopci.ic.cz/adopce3.htm>

Díky tomu, že budou vzdělané alespoň ženy, velice úzce ovlivňují zdraví celé rodiny i budoucí úroveň vzdělání dětí. Vzdělané ženy dokážou výrazně změnit společnost. Nechají své děti očkovat, vědí daleko více o správné životosprávě, tím děti jedí zdravěji a hlavně uplatňují všechny zásady hygieny. Samy podporují své děti ve vzdělání, pomáhají s domácí přípravou do školy a povzbuzují při učení. Matka je svému dítěti vzorem. Pokud totiž dítě ví, že jejich rodič školu navštěvoval a školní docházku úspěšně dokončil, bude se snažit jej následovat.

Děti, které dokončí povinnou školní docházku, se s daleko menší pravděpodobností nakazí virem, díky svým znalostem, než ti, kteří školu nenavštěvují.

Důsledky této masové nemoci jsou bohužel dosti viditelné. Mnohé děti se již nakažené narodí a tím je jejich budoucnost nejistá. Nevzdělaní ani netuší, co obnáší tato smrtelná nemoc a šíří ji dál. Alarmující je, že pomoc je stále velmi nedostatečná, lidé nemají ani základní léky.

Zkrátka vzdělání je velice důležitou složkou pro nejen zlepšení životní úrovně, ale i pro přežití.

6.2 Litva

České charitativní organizace do svých projektů nejvíce zahrnují země z afrického kontinentu. Jednou z poněkud překvapujících skutečností je i to, že do těchto projektů jsou zapojeny i postkomunistické země, např. Litva. Komplikovaná minulost způsobila, že Litva je dnes zemí, která se musí potýkat se spoustou sociálních problémů. Pomoc Litvě má poněkud jiný charakter, než pomoc klasickým zemím třetího světa. Cílovou skupinou v tomto státě jsou školní děti ze sociálně slabších rodin. Výpomoc není směřována pouze na děti, ale na celé sociálně slabé rodiny. Paradoxem je to, že informovanost o sociálních podmínkách v bývalém Sovětském svazu byla úmyslně silně zkreslována, a proto jsou nynější poznatky pro nás značně překvapivé.

Charitou v této zemi se zabývá Arcidiecézní charita Praha, která je s problematikou této země seznámena a začala pomocný projekt realizovat roku 1993 a úzce vychází ze specifických podmínek Litvy.

Patronát, nad touto celou činností má manželka českého velvyslance v Litvě paní Voznicová.

Na rozdíl od afrických zemí se v Litvě školní docházka neplatí, ale děti nemají možnost se zapojit do mimoškolních aktivit, které jsou spojeny s finančními náklady.

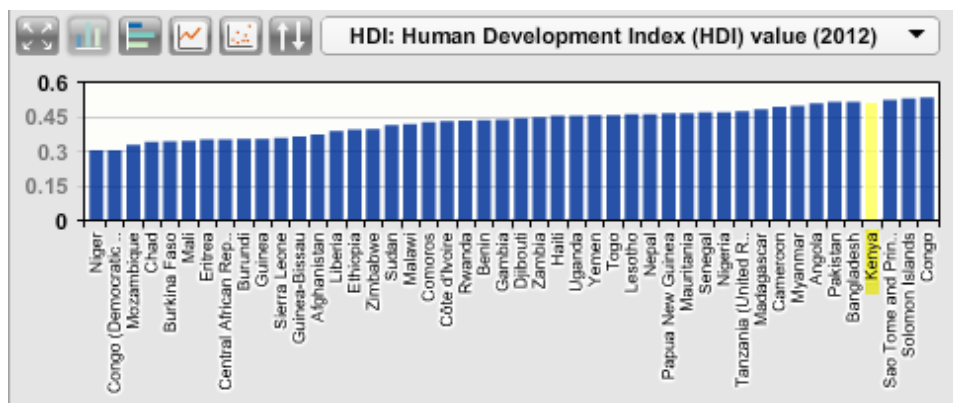
Velkou zvláštností a výhodou adopce na dálku® v Litvě je, že pokud se potencionální rodič rozhodne sponzorovat dítě z Litvy, je možné osobní setkání v obou směrech, jak v Litvě, tak i v České republice. Tím si mohou jak adoptivní rodiče, tak adoptivní dítě navzájem přiblížit kulturu dané země. Mají možnost sami vidět situaci rodiny svého dítěte, setkat se s jeho rodiči a sourozenci a poznat celkové zázemí dítěte a naopak. Tento výměnný program se setkává s vysokým ohlasem.³⁴

6.3 Porovnání Keni a Litvy

Tyto země, o nichž jsem se zmínila, mají značně rozdílnou životní úroveň, přesto jsou obě dvě zahrnuty do těchto sociálních programů. Pro příklad uvádím graf pro porovnání HDP Litvy a Keni. Tento graf je vytvářen na základě programu OSN a vzniká každoročně na podkladě objektivní zjištění. Jedná se o index HDI (human development index), který je založen na 3 aspektech lidského rozvoje. Prvním aspektem je očekávaná délka života, druhým aspektem je gramotnost obyvatelstva a třetím je životní úroveň měřená HDP na osobu v paritě kupní síly. Ve zprávě je upozorněno i na případné zlepšení či zhoršení stavu v různorodých oblastech lidského rozvoje.

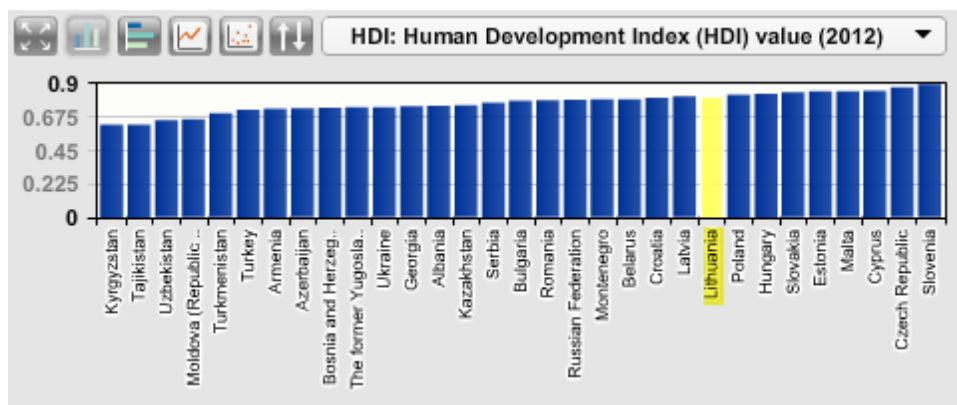
---

³⁴ Arcidiecézní charita Praha. Kde pomáháme - Litva. *charita-adopce.cz* [online]. [cit. 1. června 2013]. Dostupné z: <http://www.charita-adopce.cz/staryweb/index.php?id=000267>

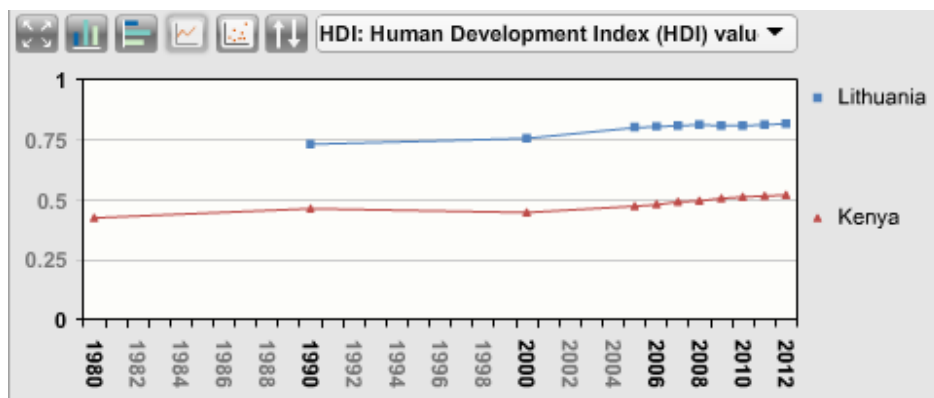
Tabulka č. 1: Země Afriky znázorněny jednotlivě podle jejich výše HDI v roce 2012

Zdroj: <http://hdr.undp.org/en/data/map/>

Tabulka č. 2: Země Evropy a Asie znázorněny jednotlivě podle jejich výše HDI v roce 2012.

Zdroj: <http://hdr.undp.org/en/data/map/>

Tabulka č. 3: Porovnání životní úrovně podle indexu HDI Litvy a Keni v roce 2012.

Zdroj: <http://hdr.undp.org/en/data/map/>

7 Hodnocení projektu Adopce na dálku®

Na tuto charitativní pomoc, kterou je sponzorování dětí v rozvojových zemích, existuje hodně rozporuplných názorů. Celkově však je společností přijímán velmi pozitivně, ale jako na každou věc, je i na tento projekt několik úhlů pohledu. Každý člověk totiž pojmá názory svým individuálním pohledem.

Adopci na dálku® zhodnotím obecně. Ačkoli jsem se zabývala především projektem Centra Narovinu Adopce afrických dětí – projekt pomoci na dálku, v této kapitole shrnu všechny pozitivní i negativní stránky této charitativní činnosti jako celku.

7.1 Pozitiva

Hlavním a důležitým pozitivem tohoto projektu je možnost vzdělání, po němž touží drtivá většina všech dětí z rozvojových zemí. Vzdělání je trvalá hodnota, která postupem času nabývá na ceně. Motivace vzdělání je nosnou a nejsilnější částí programu charitativní organizací. Díky vzdělání životy dětí získávají jiný rozměr. Za pomoci gramotnosti se stávají rovnocennými lidmi ve společnosti. Sama vzdělanost pomáhá ve všech souvislostech předcházet mnoha problémům, jako jsou nemoci, chudoba a hlad. Pomocí studia člověk získává přehled a snáze vidí své životní cíle. Mnohem lépe se dokáže uplatnit i na případném trhu práce. Pouze uživit se, přežít a založit rodinu, totiž často bývá jediným smyslem života těchto lidí. Lidé, kterým chybí vzdělání, jsou omezení i v možnostech komunikace. Rozumí pouze jazyku své vlastní komunity - etnika, ale písemné informace nebo jiné formy zpráv, jsou pro ně bez cizí pomoci nepředmětné. Hůře se dokážou postarat sami o sebe, protože neznají možnosti, které mohou zlepšit jeho sociální a návazně i materiální život. Vzdělání zcela jednoznačně posiluje osobnost člověka!

Dalším kladem je i skutečnost, že děti z velice slabých sociálních rodin dostávají možnosti. Jsou začleňováni do projektu bez ohledu na věk, rasu, vyznání, apod. O zařazení dítěte nerozhoduje nikdy jen jeden jediný člověk. Musí se shodnout místní lidé, kteří dokážou posoudit, zda je dítě vhodné k adopci na dálku

či nikoliv. Dále také rozhodují sociální pracovníci organizace a popř. místní kněz. Protože se vesměs jedná o lidi, kteří jsou nejlepšími znalci lokální situace. Jedinou vodítkem je „potřeba“!

Samozřejmě součástí projektu bývá nejen podpora konkrétního dítěte, ale i podpora celé jeho komunity. Tím, že se podpoří a zvedá úroveň vesnic, tím se podporují i samotné děti, neboť v těchto souvislostech mají lepší sociální zázemí. Organizace dodávají potřebné pracovní nástroje, zajišťují tedy práci. Pomáhají lidem např. mít přístup k pitné vodě, která bývá mnohdy kilometry daleko, proto pomáhají budovat studny nebo závlahové systémy. Lidé si tvoří svá vlastní společenství, ve kterých si vzájemně pomáhají nebo se společně vzdělávají a podporují.

Významné plus projektu je, že děti mohou prožívat plnohodnotné dětství. Účastnit se mimoškolních aktivit, navštěvovat školu, kde si vytváří nová přátelství a tím rozvíjí svou osobnost. Kontaktem se sponzorskou rodinou je zase podnětem pro rozšiřování svého přehledu a poznání. Tyto skutečnosti pomáhají značně snižovat různá rizika, jako např. zneužívání dětí pro těžkou fyzickou práci.

Díky organizacím poskytovatel přesně ví, kdo a jakým způsobem jeho peníze využívá, kam putují. Je neustále informován o všech projektech daného centra, takže se nemůže stát, že by nevěděl, proč má poslat další rok více peněz. Rodič každoročně obdrží zprávy o pokroku a školních výsledcích dítěte, společně s fotografií. Několikrát ročně dostane také dopis psaný přímo dítětem a to ho ujistí o tom, že jeho finanční podpora jde na správnou činnost. Tím to vším se samozřejmě značně zvyšuje i transparentnost celého projektu.

Dalším velkým plusem projektu adopce na dálku® je, že vzdělání a celková podpora probíhá v přirozeném prostředí dětí, které tak nejsou vytrhovány ze své komunity a rodinného zázemí. Nikdo jim nevnucuje naši kulturu ani žádné jiné vlivy, které by mohly mít na ně jakýkoliv negativní dopad. Nesnaží se děti nijak měnit.

Celková finanční částka pro sponzorování, je relativně nízká. Pokud pro někoho může být náročné roční příspěvek uhradit najednou, je tu možnost si splácení rozdělit buď do dvou, tří nebo každoměsíčního systému splátek. Běžně adoptují dítě rodiny, pracovní kolektivy nebo školy, ale existují i jedinci, kteří

sponzorují ‚své‘ dítě sami. Adopce na dálku® může být pro školy nebo jednotlivé třídy velice pozitivním přínosem. Má kladný vliv na výchovu českých dětí, protože silně zvyšuje sociální podvědomí.

7.2 Negativa

Jsou organizace a skupiny lidí, které mají na tyto charitativní programy kritický pohled. Jedním z nejméně známých a největších kritiků programu Adopce na dálku® je český zástupce mezinárodního dětského fondu UNICEF. Je jedním z nejsilnějších oponentů. Podstata spočívá v úhlu pohledu a finančním zázemí organizace. UNICEF razí cestu řešení problémů globálně, na rozdíl od bezpříspěvkových organizací. Tyto organizace vzhledem ke svým finančním možnostem jsou schopny řešit problémy pouze lokálně čili v daleko menším měřítku, proto se liší jejich programy a tím i způsob jejich práce.

UNICEF na svých internetových stránkách zveřejnit např. toto prohlášení na téma sponzorství dětí: *„Posláním UNICEF je pomáhat dětem, které pomoc potřebují nejvíce. Adopce na dálku se neshoduje s naší filozofií odstraňovat komplexně příčiny problémů (tedy např. příčiny, proč děti nechodí do školy) a zajistit trvalou pomoc prostřednictvím zapojení celé rodiny a komunity. UNICEF je proti tomu, aby děti v rozvojových zemích musely nosit školní uniformy, protože to je nadměrnou zátěží pro chudé rodiny, které si nemohou dovolit každý rok kupovat novou uniformu pro své děti. Z této povinnosti pouze bohatnou výrobci školních uniforem. UNICEF také s vládami jednotlivých zemí vyjednává zavedení bezplatné základní školní docházky. Tato práce přináší šanci na lepší život pro mnohem větší počet dětí. Například odstranění školného do čtyř dětí na rodinu vedlo v Ugandě k 100 % nárůstu školní docházky během jediného školního roku.“³⁵*

Toto je jedno z prohlášení fondu UNICEF, které může být pro příklad předmětem polemiky. Přesto podle mého názoru je práce malých charitativních organizací prospěšná a zcela jistě usnadní mnoha dětem v zaostalých rozvojových zemích jejich život.

---

³⁵ UNICEF. Na co se často ptáte. Zajišťuje UNICEF tzv. „adopce na dálku“? [unicef.cz](http://www.unicef.cz/casto-kladene-otazky) [online]. [cit. 1. června 2013]. Dostupné z: <http://www.unicef.cz/casto-kladene-otazky>

V konečném důsledku téměř každý druh sociální pomoci by měl být hodnocen kladně.

8 Vlastní adopce na dálku – Gordon Otieno

Kaundo

Téma mé bakalářská práce mě silně ovlivnilo a dovedlo k rozhodnutí učinit dva důležité kroky v mém životě:

1. Stala jsem se adoptivním rodičem jednoho z dětí

K vlastní adopci mě vedla myšlenka, že nechci být pouze pasivním účastníkem tohoto procesu, ale došla jsem k rozhodnutí, že se chci aktivně podílet na adopci na dálku®. V databázi občanského sdružení Centra Narovinu jsem si vybírala ‚své‘ dítě. Můj výběr netrval příliš dlouho. Jako první se mi nabídl 4 letý Gordon Otieno Kaundo, který mě hned zaujal, nejen kvůli jeho nízkému věku, ale právě kvůli jeho osudu a životním podmínkám ve kterých se nachází, si mě hned získal.

Hlavním důvodem, proč jsem si vybrala Gordona je skutečnost, že jako jediný ze čtyř dětí své rodiny, je HIV pozitivní. Jeho matka je také HIV pozitivní a jeho otec svůj stav nezná. Jak Gordon, tak jeho matka užívají antiretrovirotika. Maminka je prodavačka mandazi, což je druh pečiva a tatínek je rybářem. Starají se kromě vlastních dětí ještě o jedno dítě příbuzných. Protože jsou početná rodina, příjmy jim nestačí na to, aby všem dětem zajistili pravidelnou školní docházku, potažmo lékařskou péči.

Adopce v mém okolí sklidila velký ohlas, dokud jsem nezmínila, že je Gordon HIV pozitivní. Některé reakce lidí mě velice zaskočily a to mě vedlo k zamyšlení: Jsme vážně tak pokrytecký a sobecký národ?

To, že je Gordon nemocný, mě ihned přesvědčilo o tom, že bych měla adoptovat právě jeho. Jeho nemoc mě rozhodně neodradila, právě naopak. Kvůli svému onemocnění má už tak nejistou budoucnost. Jsem přesvědčená, že má adopce může pomoci snížit jeho utrpení. Slyšela jsem názory, že pokud chci adoptovat dítě na dálku, měla bych si vybrat zdravé dítě, které mou pomoc v životě produktivněji využije. Že zdravé dítě dokáže tuto šanci lépe využít, než nemocné. To je podle mého názoru velmi špatný pohled na věc. Každý člověk má stejný

nárok na život, avšak pokud nám nečekaně vstoupí do života nějaká překážka, v tomto případě v podobě smrtelné nemoci, je na nás, abychom v rámci svých možností dopomohli tomuto dítěti, k co nejlepšímu způsobu léčby a pokud možno i k důstojnějšímu životu.

To odsuzují i samotné organizace. Neměli bychom brát zřetel na zdravotní stav.

Právě proto, že je Gordon nemocný, mu chci pomoci, aby prožil stejně plnohodnotný a kvalitní život, jako všechny ostatní zdravé děti. Gordon používá léky, které mu pomáhají aspoň nějakým způsobem s touto nemocí bojovat, a proto si zaslouží tuto šanci dostat.

Pokud budeme přihlížet na zdravotní stav dítěte, s větší pravděpodobností by nemocné děti dlouhou dobu čekaly na své adoptivní rodiče, kterých by se také nemusely dočkat, a to může mít špatný dopad na jejich psychický stav.

Gordon navštěvuje školu Island of Hope Humanist School, což je mateřská školka na ostrově Rusinga Island, kde je zdravotní středisko a tím je jeho stav pod kontrolou a má přístup k lékům na vir HIV, které platí keňská vláda. Aby se mu dostalo kvalitní léčby, připlatila jsem mu zdravotní pojištění, které zahrnuje kompletní preventivní prohlídku i s krevními testy na HIV, s tímto vyšetřením musí ale rodina souhlasit. Dále sledování viru HIV a zjištění všech potřebných léků, hrazení nákladů na ošetření a léky v případě hospitalizace. Na konci října obdržím výslednou lékařskou zprávu.

Jak jsem již uvedla, je možné nastoupit do školky v květnu a říjnu. Protože jsem se o Gordona začala zajímat na konci dubna, předpokládaný nástup do školky měl být v říjnu 2013. Ale protože jsem nechtěla, aby tak dlouho čekal a mohl využít mých příspěvků, co nejdříve, dohodla jsem s koordinátorkou, která má Gordona na starost, na rychlém vyřízení formalit a přesunu peněz na bankovní účet Centra Narovinu, aby mohl do školky nastoupit už v květnu. Tímto jednáním mě organizace přesvědčila o tom, že je schopna jednat rychle ve prospěch dětí a Gordon tím už může navštěvovat školku a mít přísun potřebných léků. Mé zapálení se odrazilo i na tom, že se chtěl k adopci připojit také můj přítel s mou maminkou. A nyní se společně těšíme na první dopis od Gordona, který zatím bude psát jeho paní učitelka, než bude schopen napsat první dopis sám.

Překvapivý zájem mé rodiny mě natolik inspiroval k další osvětě příběhu Gordona na sociální síti.

2. Usoudila jsem, že toto je tak závažné téma, proto jsem se rozhodla, podělit se o tuto zkušenost a podpořit ostatní k podobnému kroku na základě šíření informací o adopci na dálku®.

Šíření v sociálních sítích jsem uskutečnila napsáním vystižného krátkého sdělení, kde jsem popsala podstatu adopce na dálku® s názvem „Pošli to dál...“ který jsem rozeslala svým známým za účelem rozšíření a seznámení s touto problematikou. Stručný dopis, který obsahuje nejdůležitější body ohledně adopce na dálku® – charakteristika projektu, účel vzniku těchto projektů a informace o organizacích, na které se mohou případní zájemci obrátit.

Hlavním myšlenkou tohoto dopisu je nejjednodušší a zároveň nejrychlejší způsob oslovení široké veřejnosti – celého světa a pošlem to dál...

Závěr

Tento text jsem zpracovala na základě u nás dostupných informací, třebaže české charitativní organizace mají specifikum čistě příspěvkových organizací. Nemají k dispozici trvale zajištění vysokých finančních prostředků ze strany bohatých mecenášů, jako bývá zvykem v bohatých vyspělých zemích (USA, Německo, Velká Británie, Francie apod.). Byť je forma a výše příspěvků mnohem skromnější, přesto nepostrádá účel. Já v těchto souvislostech přesto docházím ke zjištění, že i sponzorské příspěvky v řádu několika tisíc korun ročně jsou přínosem pro charitu samotnou.

Ušlechtilost celé myšlenky je navíc podřezána tím, že řeší osudy skutečně malých dětí, které bývají často ve společenství dospělých na ‚okraji zájmů‘.

Adopce na dálku® je spouštěcím mechanismem pro rozšíření této myšlenky do povědomí lidí a pomáhá zvyšovat procento příspěvků do tohoto projektu.

Každá pomoc, která dokáže přispět k samostatnosti jedince pro perspektivu budoucnosti, má zcela určitě kladnou hodnotu. Projekt adopce na dálku® je nejen ekonomickou pomocí, ale pomáhá i ke zlepšování mezilidských vztahů a porozumění.

Proto jsem se ve své práci snažila o předložení všech skutečností a poznání, které jsem získala při seznamování a studiu všech poznatků dostupných v souvislosti s projektem adopce dětí na dálku.

Při porovnání Keni a Litvy jsem došla ke zjištění, že je v podstatě jedno, jestli se jedná o zemi z vyspělejšího kontinentu nebo zemi třetího světa, zda je to Evropa, Asie či Afrika. Pokud je pomoc nutná, ať už z jakéhokoli důvodu, měla by být zohledněna. Jedním ze způsobů pomoci je právě adopce na dálku, která svou podporou a pomocí jiným dokazuje, že je důležitá a přínosná. V neposlední řadě obsahuje silnou morální hodnotu.

Ve své práci jsem si odpověděla na úvodní položené otázky – Zda jsou způsoby, jakými je tato charitativní činnost prováděná, uspokojivé? Ne! Zda je forma této činnosti dostatečně propracovaná a účinná? Ne! Zda lze efekt dopadu této činnosti ještě zvýšit? Ano! Zda osvěta či informovanost o adopci dětí na dálku je dostačující nebo zda lze najít způsob rozšíření? Ano! Na všechny tyto otázky

bych odpověděla větou: Jak je známo, žádný druh lidské činnosti není absolutní, avšak při bližším zkoumání téměř všech problémů, lze dojít k závěru, že účast a zainteresovanost většího počtu lidí – upřesňovat a specifikovat problém vede řešení téměř k dokonalosti.

Nemyslím si, že mé vyjádření k problému je zcela vyčerpávající, ale vzhledem k množství získaných informací, má svou vypovídající hodnotu. Jsem přesvědčená, že má práce může pomoci rozšířit okruh lidí, kteří se zasvětit a zapojí do projektu adopce na dálku®.

Osobně jsem byla motivována do té míry, že se konkrétně účastním projektu Adopce afrických dětí na dálku a to formou adopce keňského chlapce. K podpoře této činnosti jsem napsala dopis, který má pomoci případně medializaci. Dopis jsem umístila na sociální síť a pevně doufám, že dopad tohoto projektu se projeví.

Použitá literatura

Adopce.com. *Projekt náhradní rodinné péče* [online]. Dostupné z:
<http://www.adopce.com/>

Arcidiecézní charita Praha. *Adopce na dálku®*. [online]. [cit. 20. června 2013].
Dostupné z: <http://praha.charita.cz/zahranici/adopce-na-dalku/>

Arcidiecézní charita Praha. *Kde pomáháme - Litva*. [online]. [cit. 1. června 2013].
Dostupné z: <http://www.charita-adopce.cz/staryweb/index.php?id=000267>

Asante Kenya. *Asante Kenya nadační fond*. [online]. [cit. 20. června 2013].
Dostupné z:
http://asantekenya.org.web2.smarthost.cz/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=1

Asistentka.cz. *Keňa, jak ji neznáte: Domorodé kmeny – II. Díl*. [online]. Dostupné
z: <http://www.asistentka.cz/kena-jak-ji-neznate-domorode-kmeny-ii-dil>

Centrum Narovinu. *Adopce afrických dětí – projekt pomoci na dálku*. [online]. [cit.
1. června 2013] Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/>

Centrum Narovinu. *Aktuální projekty v Keni. Ostrov naděje – Rusinga Island*
[online]. [cit. 20. června 2013]. Dostupné z:
<http://www.centrumnarovinu.cz/content/ostrov-nadeje-rusinga-island>

Centrum Narovinu. *Aktuální projekty v Keni. Voda pro Kauti* [online].
[cit. 20. června 2013]. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/voda-pro-kauti-2>

Centrum Narovinu. *Informace pro adoptivní rodiče* [online]. [cit. 1. června 2013].
Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/informace-pro-adoptivni-rodice>

Centrum Narovinu. *Partnerské školy v Keni. Projekt spolupráce českých a keňských škol*. [online]. [cit. 20. června 2013]. Dostupné z:

<http://www.centrumnarovinu.cz/content/partnerske-skoly-v-keni>

Centrum Narovinu. *Programy rozvojové výchovy ve školách. Afrika Nevšedníma očima*. [online]. [cit. 20. června 2013]. Dostupné z:

<http://www.centrumnarovinu.cz/content/programy-rozvojove-vychovy-ve-skolach>

Doležalová, Jana. *Cesta za Jacinthou*. Reflex. 2003, roč. 14, č. 21, s. 26-29, s. 29. ISSN 0862-6634

Education in Kenya. *The Kenyan Education System* [online]. [cit. 1. června 2013].

Dostupné z: <http://www.keshouk.co.uk/kenyaeducation.html>

FAST, Howard. *Druhá generace*. Praha: Knižní klub, 1995. s. 272. ISBN 80-7176-170-2

FORS: České fórum pro rozvojovou spolupráci. Dostupné z: <http://www.fors.cz/>

Gomba, Pavla. *Slyšíte nás?* Praha: Newfinances, 2003. ISBN 80-903354-0-3

HOKROVÁ, Marie. *Má projekt sponzorování dětí z rozvojových zemí nějaký smysl? Vede vzdělání, které tento projekt dětem přináší ke snížení či odstranění chudoby?*[online]. [cit. 28. května 2013]. Dostupné z:

<http://www.vseoadopci.ic.cz/adopce3.htm>

HOKROVÁ, Marie. *Vznik sponzoringu*. [online]. [cit. 12. května 2013]. Dostupné z: <http://www.vseoadopci.ic.cz/vznik.htm>

Humanitas Afrika. *O nás*. [online]. [cit. 20. června 2013]. Dostupné z:

<http://www.humanitasafrika.cz/cs/o-nas>

Inšinkt.sk. *Tamášová, Lucie. Různorodost je jednou z hlavních charakteristik Keni*. [online]. [cit. 28. května 2013]. Dostupné z: <http://instinkt.sk/1-tamasova-ruznorodost-je-jednou-z-hlavnich-charakteristik-keni/>

International human development indicators [online]. Dostupné z:
<http://hdr.undp.org/en/data/map/>

Jelínek, Petr aj. *Rozvojová politika Evropské unie*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2003. 92 s. ISBN 80-86506-33.

Lidovky.cz Gomba, Pavla. *„Adopce na dálku nejsou fér, vzdělání potřebují i ošklivé děti“*. [online]. [cit. 3. května 2013]. Dostupné z: http://relax.lidovky.cz/adopce-na-dalku-nejsou-fer-vzdelani-potrebuji-i-osklive-deti-plz-/zajimavosti.aspx?c=A110806_203952_moje-penize_sk

Lonelyplanet [online]. [cit. 28. května 2013]. Dostupné z:
<http://www.lonelyplanet.com/kenya/travel-tips-and-articles/76283>

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. *Keňa. Základní informace o teritoriu*. [online]. [cit. 20. června 2013]. Dostupné z:
http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/afrika/kena/index.html

Nadační fond ‚one more day for children‘ [online]. Dostupné z:
<http://www.omdc.cz/nadacni-fond/adopce-deti-na-dalku/adopce-deti-na-dalku---co-to-je>

Pražský model spojených národů. Valné shromáždění (GA). Oficiální rozvojová pomoc (OAD). [online]. [cit. 5. května]. Dostupné z:
http://www.studentsummit.cz/data/1296395755660BGR_GA_ODA.pdf

Pro-contact. *Adopce*. [online]. [cit. 20. června 2013]. Dostupné z: <http://www.pro-contact.cz/cs/page/view/adopce>

Šanderová, Petra. *Tělesnost jako významný faktor procesu adopce: kulturně antropologický problém*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2011. ISBN 978-80-7419-046-9.

TV Óčko. Mixxxer. Rozhovor se Simonou Heřtusovou. 14. prosince. 2012. Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/napsali-o-nas>

TV Pětka. Supermáma. Rozhovor s Danou Feminovou. 19. prosince. 2012.

Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/napsali-o-nas>

TV Pětka. Supermáma. Rozhovor se Simonou Heřtusovou. 17. ledna 2013.

Dostupné z: <http://www.centrumnarovinu.cz/content/napsali-o-nas>

UNICEF. *Na co se často ptáte. Zajišťuje UNICEF tzv. „adopce na dálku“?*

[online]. [cit. 1. června 2013]. Dostupné z: <http://www.unicef.cz/casto-kladene-otazky>

Vasedeti.cz. *Schreiberová, Rut. Adopce na dálku nejsou podle ředitelky UNICEF fér...* [online]. [cit. 3. května 2013]. Dostupné z: <http://www.vasedeti.cz/tipy-a-rady/aktuality/adopce-na-dalku-nejsou-podle-reditelky-unicef-fer%E2%80%A6/>

Výroční zpráva občanského sdružení Centrum Narovinu za rok 2010. s. 17.

Wikipedia.org. *Adopce na dálku.* [online]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Adopce_na_d%C3%A1lku.

Přílohy

*Adopce afrických dětí
Projekt pomoci na dálku*

CERTIFIKÁT

*Nikola Korešová, Martin Šíma, Iveta Pavličková
adoptovali v květnu 2013 chlapce z Keni jménem
Gordon Otieno Kaundo*

www.centrumnarovinu.cz

"Adopce afrických dětí"

www.adopceafrika.cz

Tyršova 1, 120 00 Praha 2, Česká republika

Tel: +420 732 203 196, +420 732 203 196

registrované: MV ČR 22.6.1995 pod č.j. II/S-OS/1-27557/95-R

IČ: 63109948, KB - Praha 5, č.ú. 19-1460510217/0100

Darovací smlouva uzavřená podle § 628 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů, resp. §20 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu ve znění pozdějších předpisů mezi občanským sdružením Centrum Narovinu a níže podepsaným "adoptivním rodičem".

"Adoptivní rodič/organizace"

Název:

Jméno: **Nikola**

Příjmení: **Korešová**

Rok narození: 1989

Zaměstnání: student

Adresa: Lipská 2466/78
43003 Chomutov, ČR

Telefon:

Mobil: +420607601891

E-mail: nikola.koresova@seznam.cz

E-mail:

"Adoptované dítě"

Identifikační

číslo

(Variabilní symbol)

Jméno: **Gordon**

Příjmení: **Otieno Kaundo**

Rok narození: 2009

Město: Rusinga Island

Čtvrť: Kamasenre West/Ufira

Jméno matky: Eunice Akello

Rok narození: 1977

Jméno otce: Kennedy Odhimabo Kaundo

Rok narození: 1975

Způsob platby:	☐ V hotovosti	☐ Poštou	☒ Bankovním převodem
☐ Jednorázově na rok: 7200 CZK do dne:	☐ Čtyřměsíčně:		
☒ Měsíčně: první splátka 2400 CZK do dne: <u>9.5.2013</u>	1) 2400 CZK do dne:	2) 2400 CZK do dne:	3) 2400 CZK do dne: .....
a hned od následujícího měsíce pravidelně: 600 CZK (až do zaplacení celkové částky 7200 CZK)			

Podmínky darovací smlouvy

Centrum Narovinu přijímá dar a zavazuje se jej použít k účelu stanovenému touto smlouvou. Dar bude použit na zajištění školní docházky pro dané dítě – zaplacení školného, školních pomůcek, školní uniformy a případně dalších potřeb dítěte. "Adoptivní rodič" se zavazuje takto finančně zajišťovat vzdělání danému dítěti darováním částky 7200 CZK ročně za tímto účelem. Zavazuje se také oznámit všechny změny a především vypovězení této smlouvy 4 měsíce předem.

Max. 25% z částky daru může být použito na organizační zajištění projektu Adopce afrických dětí a na podporu dalších projektů a potřeb o.s. Centrum Narovinu. Dárce, který adoptuje dítě v programu Adopce afrických dětí je pravidelně informován o probíhajících i nově chystaných projektech a akcích Centra Narovinu.

Obě smluvní strany prohlašují, že tato smlouva plně odpovídá jejich svobodné vůli a její uzavření je činěno svobodně. Tato smlouva se sjednává na dobu neurčitou a nabývá platnosti dnem podpisu smlouvy.

Souhlasím s výše uvedenými podmínkami a dávám o.s. Centrum Narovinu souhlas k zacházení s mými osobními údaji ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb.

Datum:

Podpis

13.5.2013
Nikola Korešová

Koordinátor projektu pro toto dítě v Keni:

Joash Okongo

Koordinátor projektu pro toto dítě v Evropě:

Lenka Čapková, tel. +420 732 203 196

E-mail: info@centrumnarovinu.cz

Poštovní adresa do Keni:

Humanist centre of Kenya, P.O.Box 14633-00100,
Nairobi, Kenya

Razítko a podpis

Centrum narovinu
TYRŠOVA 1, 120 00 PRAHA 2
TEL.: +420 732 203 196 • IČ: 63109948
WWW.ADOPCEAFRIKA.CZ

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2012

Vážení adoptivní rodiče, vážení příznivci a přátelé Centra Narovinu,

ještě jednou děkujeme všem, kteří nás podpořili při aukci obrazu. Obraz našemu sdružení daroval malíř Rađen Wagner a neuvěřitelných 52 000 Kč poputuje do Komunitního centra Ostrov řadící se na Ruzinga Island v Keni. O tom, jak peníze konkrétně pomohou, vás budeme informovat na našich stránkách.

Rádi bychom vás pozvali na benefiční koncert, který v srpnu pro naše sdružení pořádají dobrovolníci z Kutné Hory. Výtěžek půjde na program „Adopce afrických dětí – projekt pomoci na dálku“. Koncert bude ještě příjemným zážitkem. Pokud nemůžete přijít, můžete akci podpořit nákupem „virtuální vstupenky“. Více informací najdete níže.

Děkujeme vám za všechna milá setkání, přijíme krásné léta, dovolíme si přáně a budeme se těšit na pravidelná setkání a akce opět od září.

Za Centrum Narovinu: Simona Heřtuzová - simona.heruzova@adopciefrika.cz

Srdečně zveme na benefiční KONCERT NAROVINU

na kterém zazní muzikálové hity, ale i operní árie v podání Michala Smrkovského a Lucie Mrňákové za klavírního doprovodu Václava Poživila. Vstupné je dobrovolné a bude použito na podporu vzdělání kenických dětí.

Máte-li zájem nás podpořit, můžete zaslat libovolnou částku na účet č. 19-1460510217/0100, variabilní symbol 701. Zámam koncertu bude ke sledování na www.videofilmkh.cz.

Děkujeme, Lucie Mrňáková

16. srpna 2013 19:00 - Galerie GASK, Kutná Hora (Jezuitská kolej)

Vystoupí: **Lucie Mrňáková - Michal Smrkovský - Václav Poživil**

Výtěžek z koncertu půjde na
podporu občanského sdružení
Centrum Narovinu

Děkujeme

Obrázek č. 4 Bulletin Centra Narovinu

Seznam nákupů školních potřeb a uniformy

pro děti zařazené do programu “Adopce afrických dětí - projekt pomoci na dálku”

pro rok 2012

Ceny jednotlivých položek se mohou v různých oblastech Keni lišit (nejdražší je samozřejmě Nairobi). Naši koordinátoři uplatňují při hromadných nákupech množstevní slevy. Samozřejmě záleží na místě a také na počtu dětí v adopci. Pokud koordinátor ušetří ještě uvedenou částku, přibývá na seznamu další položka, kterou děti v rámci nákupů obdrží.

Níže uvedené seznamy včetně cen dostávají také rodiče/opatrovníci dětí, aby věděli, jaké věci a také hlavně podle ceny jak kvalitní mají jejich děti věci dostávat!

Uniforma, učebnice a školní potřeby jsou pevné položky na seznamu a kupují se každoročně. Věci jako moskytiéry, matrace, vánoční oblečení atd. se obměňují a nekupují se každoročně.

Vánoční nákup potravin (mouka, rýže, tuk, cukr, sůl...) je pravidelný – každý rok v prosinci. Potraviny v něm zahrnuté se mohou lišit, vždy se však dorovnává nevyčerpaná zálohová částka určená pro dítě díky rozdílům v kurzu během roku. Distribuuje se podobně jako věci do škol hromadně a tyto nákupy jsou zachyceny také na fotografiích, které z Keni pravidelně adoptivní rodiče dostávají.

Privátní školy

1. Term - pro děti ze všech tříd / tzn. nursery class - 8. třída

- **Uniforma**

Jedna kompletní školní uniforma tzn. tunika/blůza nebo sukně/blůza pro dívky a kraťasy/košile pro kluky; záleží na návrhu uniformy dané školy. Součástí jsou také boty, ponožky a svetr.

- **12 sešitů** o 120 stranách
- **6 učebnic** (knihy jsou kupovány podle požadavku školy a třídy, které dítě navštěvuje)
- **Školné**

2. Term - pro děti z nižších tříd / tzn. nursery class, pre-unit a 1.- 3. třída

- Školní uniforma
- Školní taška
- Souprava na tělocvik (trenýrky a tričko)
- 12 sešitů o 120 stranách
- 4 knihy pohádek
- 1 sešit na kreslení
- Křídly a barevné pastelky
- Sada 10 tužek Steadler
- Školné

2. Term - děti z vyšších tříd / tzn. 4.-8. třída

- Školní taška
- Souprava na tělocvik (trenýrky a tričko)
- 12 sešitů o 120 stranách
- Set na matematiku
- 3 knihy na opakování nebo encyklopedie
- Školné

3. Term - pro děti ze všech tříd / tzn. nursery class - 8. třída

- Školné
- Moskytiéra
(kupuje se dětem jen z nižších ročníků, dětem z vyšších ročníků je místo toho zapláceno vyšší částka na školném)
- Deka
- Sada “vánočního“ oblečení
(v případě, že škola vyžaduje další potřebné věci, jsou dítěti zajištěny místo oblečení – například tepláková souprava na tělocvik atd.)

Státní školy

1. Term - pro děti ze všech tříd / tzn. nursery class - 8. třída

- **Uniforma**
Jedna kompletní školní uniforma tzn. tunika/blůza nebo sukně/blůza pro dívky a kraťasy/košile pro kluky; záleží na návrhu uniformy dané školy. Součástí jsou také boty, ponožky a svetr.
- 12 sešitů o 120 stranách
- 6 učebnic (knihy jsou kupovány podle požadavku školy a třídy, které dítě navštěvuje)

- Poplatek “sdružení rodičů a přátel školy” a zkoušky

2. Term - děti z nižších tříd / tzn. nursery class, pre-unit a 1.- 3. třída

- Školní uniforma
- Školní taška
- Souprava na tělocvik (kraťasy a tričko)
- Sportovní obuv a sportovní ponožky
- 12 sešitů o 120 stranách
- 4 knihy pohádek
- 1 sešit na kreslení
- Křídý a barevné pastelky
- Sada 10 tužek Steadler
- Poplatek “sdružení rodičů a přátel školy” a zkoušky

2. Term - děti z vyšších tříd / tzn. 4.-8. třída

- Školní taška
- Souprava na tělocvik (trenýrky a tričko)
- Sportovní obuv
- Set na matematiku
- 3 knihy na opakování nebo encyklopedie
- 12 sešitů o 120 stranách
- Poplatek “sdružení rodičů a přátel školy” a zkoušky

3. Term - pro děti ze všech tříd / tzn. nursery class - 8. třída

- Moskytiéra
- Sada “vánočního” oblečení
- Matrace
- Deka

**Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta
M.D. Rettigové 4, 116 39 Praha 1**

**Prohlášení žadatele o nahlédnutí do listinné podoby závěrečné práce
Evidenční list**

Jsem si vědom/a, že závěrečná práce je autorským dílem a že informace získané nahlédnutím do zveřejněné závěrečné práce nemohou být použity k výdělečným účelům, ani nemohou být vydávány za studijní, vědeckou nebo jinou tvůrčí činnost jiné osoby než autora.

Byl/a jsem seznámen/a se skutečností, že si mohu pořizovat výpisy, opisy nebo rozmnoženiny závěrečné práce, jsem však povinen/povinna s nimi nakládat jako s autorským dílem a zachovávat pravidla uvedená v předchozím odstavci tohoto prohlášení.

Poř. č.	Datum	Jméno a příjmení	Adresa trvalého bydliště	Podpis
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				